

Ponedjeljak, 28. februar 2005.

Svedok Vukašin Andrić

Svedok Dobre Aleksovski

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs (Nice), vaša molba da se određeni broj dokumenata preda svedoku kako bi on mogao da ih pročite preko vikenda, stigla je kasno tako da nismo mogli njome da se pozabavimo. Mi bismo to odobrili jer smatramo da je to korisna praksa. Da li me svedok čuje? Ne? Upravo sam govorio gospodinu Najsu da je njegova molba da određeni broj dokumenata bude predat vama, profesore, da biste ih vi pročitali preko vikenda kako bi brže taklo unakrsno ispitivanje je kasno stigla i zbog toga Pretresno veće nije moglo da rešava tu molbu. Da smo to primili na vreme, mi bismo to odobrili jer smatramo da je to vrlo korisno i da to ubrzava celu proceduru, naravno, svedok sam treba da odluči da li želi unapred da pročita te dokumente ili ne. Gospodine Najs, izvolite, nastavite, molim vas.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Bavili smo se tabulatorom 3, dokaznog predmeta Odbrane i pregledali smo izjavu doktora Palaske (Pallaska). Gotovo da sam sve pitao šta sam želeo u vezi sa tom izjavom. Inače, u tom tabulatoru se ne nalazi ime doktora već se samo kaže da je on bio jedan od onih koji su, kao Albanci, ostali na

Medicinskom fakultetu u Prištini (Prishtine) nakon 1991. godine. Doktore Andriću, setićete se da smo prošle nedelje gledali tu izjavu. Imamo još samo nekoliko pitanja o njoj. Na dnu strane 3 ovaj lekar je objasnio ... Molim vas da izjavu svedoka stavite na grafoskop. Dok čekamo na to ja ću da objasnim ono šta je on rekao. On je objasnio da je 28. marta, dok je bio dežuran u bolnici u Prištini, da mu je prišao jedan srpski policajac koji mu je rekao da se nalazi na listi za pogubljenje. To mu je potvrdila jedna lekarka, Srпкиnja, doktorka Radojčić, koja se, kasnije, rasplakala. Možete li da objasnite kako je to moglo da se dogodi da jedan od doktora koji je radio u bolnici saznao da je na listi za pogubljenje i da je, upravo zbog toga, napustio taj kraj.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja za ovaj slučaj čujem ovde prvi put. Ali, verovatno bi to mogla da kaže doktorka Radojčić. Ja, zaista, ne vererujem u to, posebno ne verujem iz razloga što je taj isti doktor u prethodnom delu svoje izjave rekao da je lekarima Albancima bilo zabranjeno da razgovaraju sa pacijentima Albancima na albanskom. To je, prosto, neverovatno. To nije istina, a lekar Palaska je mogao da izjavi da su ga i ubili, a ne da su ga stavili na spisak za pogubljenje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da ne okolišamo, vi ste spremni da kažete da je ovaj čovjek, lekar koji je napustio grad u kom je živeo, lagao istražitelja i da je napustio Kosovo iz nekog drugog razloga. Vi ste spremni to da tvrdite?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja nemam razloga da njemu verujem. Ja ponavljam da je on izrekao nešto što je neverovatno, što nije istinito, sigurno. Takav čovek, ako je sposoban i u stanju da izjavi nešto tako, on je, u stvari ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, profesore. Idemo dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Još dva pitanja. Ovaj gospodin prihvata, kao što je već pokazano u dokazima, da su neki dobrovoljno plaćali tri posto od svog dohotka stranci gospodina Ibrahima Rugove

(Ibrahim Rugova), ali nije rečeno da je to obavezno. To je bilo dobrovoljno. Vi ste možda videli nekoga da skuplja te priloge, ali su prilozima bili dobrovoljni, je li tako ili ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Prvi put čujem da je tri posto. Nisam znao baš procenat, a znam sigurno da su svi morali da plaćaju i pouzdano znam da su ... Veliki broj njih negodovali zbog toga, jer nisu imali, jednostavno, novca da prehrane porodice, a morali su da finansiraju separatistički pokret.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možemo li sada da pogledamo zadnji red te izjave? Ovaj doktor je rekao istražitelju da, što se njega tiče, bombardovanje NATO je dobrodošlo i on nije zbog toga otišao. Da li prihvatate, da ili ne, da je neko pozdravio NATO napade ili kažete da su sa Kosova svi otišli zbog toga?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Doktorovo je pravo da kaže šta misli o NATO bombardovanju. Ja nemam ništa protiv da je on pozdravio NATO agresiju.

TUŽILAC NAJS: Časni sude, završio sam sa ovom izjavom. Postoji osam izjava koje se odnose na ovaj niz dokaznih predmeta. Možda time možemo da se pozabavimo kada za to dođe vreme.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: U redu. Kasnije ćemo to da rešimo.

TUŽILAC NAJS: Tabulator 5. Možemo li da pokažemo svedoku set sa njegovim dokaznim predmetima? Odnosno, sada dolazi tabulator 4.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Možda ja nisam dovoljno pažljiv, ali gde se nalazi ime ovog doktora Palaske u tabulatoru 3, na koji se pozvao gospodin Najs?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja sam već nekoliko puta rekao da se to tu ne nalazi. Doktor koga je istražitelj uspeo da pronade i koji je odgovarao karakteristikama pod tabulatorom 3, kada je pred Sudom ispravljeno i kada je rečeno da se to odnosi na 1991. godinu, a ne 1999. godinu. Sad molim tabulator 4, samo kratko. Ovo je popis albanskih lekara koji su bili zaposleni u zdravstvu, a napustili su svoj posao nakon 1991. godine. To je samo popis imena. Ne daju se nikakvi izvori, zar ne, doktore Andriću? To je njegov dokazni predmet, tabulator 4. Ovaj popis je, verovatno, neko drugi sastavio u vaše ime?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja moram da pogledam izvorni dokument. Moj je ... Ovo je prevod. Moram da vidim, znači, na srpskom, da bih mogao da komentarišem ovo. Jer ovo meni nije jasno. Šta je ovo? Da li mogu da pogledam moje ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da ja to imam samo na engleskom? Nisam siguran da li ovo imam na srpskom ili ne? Znam samo ovo šta sam dobio, a moje pitanje je sljedeće ...

SUDIJA ROBINSON: Pokažite tabulator 4, svedoku.

SVEDOK ANDRIĆ: Ovo što ste vi meni pokazali ... Da, to je to. To su ... Vi ste rekli da je ovo? Nisam vas razumeo šta ste rekli? Šta je ovde poenta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Rekao sam da vam je ovo neko drugi pripremio. Ja ne znam. To je vaš dokazni predmet. Vi ste ga doneli, gospodine Andriću. Recite vi nama šta je to?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To je spisak privatnih ordinacija u gradu Prizrenu (Prizren). Gospodine Najis, pa, moram da pogledam. Ne engleskom je napisano. Nemam dokument na srpskom. Znači, spisak privatnih ordinacija lekara koji su napustili posao i koji su u Prizrenu otvorili privatne ordinacije, svoje i poliklinike.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ko je pripremio taj spisak?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Taj spisak su pripremile moje službe.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Časni Sude, ja nisam uspeo da pronađem ni jedno od tih imena. Tabulator 5.1, sada imamo film. Možete li, molim vas, da mi objasnite film koji smo videli. Da li je to bio jedan jedinstveni film ili je to bila kompilacija raznih isečaka iz raznih filmova?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pre nego što odgovorim na to pitanje, gospodine Najs, moram da kažem: ovo je spisak ordinacija lekara Albanaca koji su imali svoje privatne ordinacije u Prizrenu. Tu postoje i dve hirurške poliklinike, velike, gde je radio veliki broj hirurga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sad sam vas pitao sve šta sam o tome želeo. Doktore Andriću, imam vrlo malo vremena, pa vas molim da pažljivo slušate moja pitanja. Film?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Film?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je to bio jedan jedini film ili je to kompilacija?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Više filmova. Ja sam napisao tamo kada je od mene služba tražila ... Znači, ja sam imao materijala za 20 sati prikazivanja. Od tih 20 sati prikazivanja, izdvojeno je najvrednije i najvažnije što sam trebao da pokažem. Znači, ima tu više izvora. Nije jedan izvor tih filmova. To je kompilacija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Iako se vi ne nalazite u svakom delu filma, vi ste odabrali materijal, je li tako?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Tako je. Jeste.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi sami montirali taj film?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne, kako mogu ja sam da montiram film. Ja nisam stručnjak za montiranje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A što se tiče onih delova filma gde vi niste prisutni, ko je bio novinar koji je radio intervju?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Zavisi koji prilog. Zavisi na koji prilog mislite. Bilo je ... Na nekim priložima bio je novinar, koliko se ja sećam, Borivoje Ugrinović iz Prizrena. Znači, iz studija Prizren, RTS-a ili Televizije Priština, kako hoćete. Zatim je bilo nekoliko novinara, Albanaca, kojima ja ne znam ime, iz "S" televizije. I prilog o jednonacionalnom izmišljenom trovanju je novinar RTS-a iz Beograda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A naravno, sloboda štampe nije u to vreme postojala na Kosovu, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Sloboda štampe nije postojala na Kosovu? Ako sloboda štampe nije postojala na Kosovu, onda nigde nije postojala, gospodine Najš. Sloboda štampe je postojala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Optuženi je kontrolisao "Politiku" i sve druge beogradske medije, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zar nije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, bilo je novina, bilo je televizijskih studija koji su bili potpuno ... Svi su bili slobodni. Više je bilo opozicionih novina u Beogradu nego novina koje su bile prorežimske. I to mnogo više. To je nemerljivo. Nepojmljivo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Veton Suroi (Veton Surroi) nam je rekao kako su njegove novine zatvorene, je li tako?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja to ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne znate?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne znam, zaista.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Veton Suroi, koji je sada u Parlamentu kosova, ugledan čovek koga ne možete da optužite da je pripadnik OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves), je rekao da su njegove novine zatvorene. Vi ste bili deo civilne uprave? Je li tako ili ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne znam na kakvu civilnu upravu mislite? Civilna uprava, to ništa ne znači. To je ... Takav termin ne postoji ..

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste bili član Privremenog pokrajinskog izvršnog veća. To je bilo jedino građansko upravno telo na Kosovu od oktobra 1998. godine pa nadalje, zar ne? Nije postojala nikakva druga uprava?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Postojalo je Privremeno izvršno veće, postojali su okruzi, opštine i tako dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pomozite nam, koje telo je postojalo na Kosovu koje se bavilo civilnom upravom, a koje bi bilo iznad vašeg Privremenog pokrajinskog izvršnog veća. Nije postojalo takovo telo, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nije postojalo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, nakon tri ili četiri pitanja, doktore Andriću, ja nisam u pravu kad kažem da je vaše Privremeno pokrajinsko izvršno veće u dotično vreme bila civilna uprava na Kosovu?

SUDIJA ROBINSON: Možda je problem u terminu "civilna". On je rekao da ne razume upotrebu te reči u ovom kontekstu.

TUŽILAC NAJS: Ja govorim o nevojnoj upravi, a to je bilo vaše veće.

SUDIJA ROBINSON: Odgovor?

SVEDOK ANDRIĆ: Treba li da odgovorim?

SUDIJA ROBINSON: Da. Gospodin Najs vam kaže da je vaše Privremeno pokrajinsko izvršno veće bilo jedino nevojno telo u to vreme i da nije bilo nadređenog tela tom telu.

SVEDOK ANDRIĆ: Ne znam da li je jedino, ovaj, nevojno telo, zaista, a znam da jeste nevojno telo, znači, da se nije bavilo vojnim pitanji-

ma. A da li u hijerarhiji postoji nešto što je iznad, pretpostavljam da je iznad Privremenog pokrajinskog izvršnog veća, ja ... Zaista se ne razumem ... Nisam, ovaj, čovek koji se bavi tim problemima, tako da ne mogu da kažem da li je bilo nekog organa koji je nadređen iznad Privremenog izvršnog veća.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da vidimo, bez obzira da li je vaš položaj bio visok ili ne, da li možete da se setite jednog primera ograničenja slobode štampe: u oktobru 1998. godine srpska Vlada je izdala dekret kojim se omogućilo cenzuriranje stranih medija i zabrana emitovanja vesti "Bi-Bi-Si"-ja (BBC), "Glasa Amerike" (Voice of America) i "Er- Ef-I" (RFE)? Da li se sećate da je to bio jedan od primera kontrole medija?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Žao mi je, gospodine Najs, ali vi mene pitate pitanja na koja ja, jednostavno, ne mogu da vam odgovorim. Ja ne mogu da govorim o nečemu što ne znam, jednostavno, o takvim stvarima ne znam apsolutno ništa. Ja sam čovek lekar, humanista i bavio sam se humanitarnim radom i lekarskim pozivom. Ja se nisam bavio štampom. Otkud ja znam da li je ili nije. Ja to, zaista, ne znam i ne mogu da komentarišem.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, ja vam kažem da ste se bavili humanitarnim radom onda kad vam je to odgovaralo, da ste bili doktor, takođe, kad vam je to odgovaralo, a kad vam je odgovaralo, bili ste i političar. Vi ste, malopre, objasnili vrlo snažnim rečima da je štampa bila slobodna, a sada kada vam postavljamo pitanja o nekim ograničenjima slobode štampe, vi ne možete da nam pomognete. Je li stvar u tome da vi ne znate da li je štampa bila slobodna ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, da li je štampa bila slobodna ili nije, ja ne mogu da elaboriram, ali znam da je na Kosovu i Metohiji, u vreme kad sam ja boravio, a ja sam boravio celog svog života, bilo 25 različitih dnevnih i nedeljnih listova na albanskom jeziku i bio je jedan list na srpskom jeziku. To je bilo "Jedinstvo". Zatim, postojala je Televizija Priština koja je skoro 24

sata emitovala albanski program. Od ta 24 sata, Srbi su imali prostora na tom programu sat vremena. Da li je bila slobodna ili nije bila slobodna, ja zaista nisam stručnjak za medije i ne mogu da komentarišem to. Ali znam kakav je bio odnos što se tiče štampe i televizije i ostalih medija.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Razlog zbog koga insistiram na ovom pitanju je sledeći: vi ste znali, a znate i sada da kada neko ko se pretvara da je novinar ili ko je zaista novinar, razgovara sa izbeglicama na Kosovu u vreme kada vlast možda ubija i isteruje ljude, taj novinar potencijalno isto tako predstavlja autoritet kao i član Veća ili policijac, zato što je vlast tada bila autoritarna.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Mislim da to nije tačno, gospodine Najs. Kako može novinar da ... Da poistovećujete novinara sa predstavnikom vlasti i sa predstavnikom policije. Ja zaista ne mogu da razumem takav, takvu konstataciju. Novinar je novinar i novinar je radio svoj posao. Pa nećete reći, valjda, da smo mi ... Kao da sam ja znao da ću danas sedeti u ovoj sudnici i onda sam išao ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala, doktore Andriću.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pređimo na tabulator 5.1. Vrlo brzo ću da prođem kroz sve te delove. Trovanje ili navodno trovanje: imam samo dva pitanja o tome. Možete li da mi pomognete u sledećem. Prvo, je li tačno da su deca etnički bila podjeljena tako da je jedna grupa imala nastavu pre podne, a druga posle podne, mada se nastava odvijala u istim zgradama?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Mislim da jeste. Tačno. Ali su dolazila u kontakt. Preklapali su se pojedini časovi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A drugo, je li tačno, kao što vidimo u vašem tabulatoru 6, na strani 3 tabulatora 6, da je komisija koja se bavila trovanjem ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nemam te tabulatore ispred sebe, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: ... Novinski izveštaj. Vidimo na strani 3 engleskog ... Možda može da nam pomogne gospodin Prendergast (Prendergast). Je li tačno da je Mirjana Šaranović rekla da ni jedan zdravstveni radnik sa Kosova nije došao na sednicu komisije i na dnu tog istog odlomka, na strani 3, je rečeno ... Neko je rekao da čak i da su došli lekari sa Kosova, to je rekao Vojvodić, to ne bi bili pravi ljudi da se uključe u raspravu. Dakle, ovde vidimo jednu kritiku komisije zato što u njoj nisu predstavljeni ljudi sa Kosova, je li tako?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, nije mi jasno pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ta komisija koju smo ukratko pogledali, a materijal se nalazi u tabulatoru 6, da u njoj nije bio nijedan predstavnik sa Kosova?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, u toj komisiji su bili 11 eksperata iz kliničko-bolničkog centra Ljubljana, Zagreb, Beograd. Ta komisija je donela nedvosmislene odluke i pokazala da nema apsolutno ni jednog slučaja, ni jednog slučaja ... Na desetine, skoro stotine hiljada ponuđenih slučajeva nema ni jednog, a o tome je obavještena Svetska zdravstvena organizacija (WHO, World Health Organisation) i ona je taj izveštaj prihvatila.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prihvatate li da su mnogi posmatrači Ujedinjenih nacija (United Nations) u to vreme verovali da je to slučaj masovne histerije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo za to. To je bio njihov stav. Možda jesu?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mislim da je vaš stav, da iskoristim ono šta je rekao sudija Robinson (Robinson), a to je da su ta deca i njihovi roditelji, zapravo, glumili? Da li je to vaše mišljenje?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To se vidi iz filma koji sam ja prikazao. Glumili su, da. To se vidi odlično. Kada naiđu ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, u redu.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja molim uvaženi Sud da mi dozvoli da odgovorim, jer gospodin Najs mi ne da da odgovoram. Gospodin Najs mi postavi pitanje, kada ja hoću da dokažem da je to gluma, gospodin Najs me prekida.

SUDIJA ROBINSON: Da li možete da nam kažete bilo šta drugo u vezi sa tim?

SVEDOK ANDRIĆ: Prvo to hoću da kažem da je, da su ta, ta omladina koja je zauzela mesta ozbiljnim bolesnicima na klinikama Kliničko-bolničkog centra, slušala muziku, šetala po hodnicima, a kada naiđu kamere koje bi snimile to što oni rade, onda su ta deca bežala iz hodnika u sobe, ležala u krevete i pokrivala se ćebadima i glumila je otrovane ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mada je većina posmatrača UN verovala da se tada radilo o masovnoj histeriji, jedan toksikolog Ujedinjenih nacija je rekao da je u uzorcima krvi koja su uzeta od dece možda bilo saranina ili tabuna. O tome se govorilo u knjizi Džuli Mertus (Julie Mertus), koja se zove "Kosovo, kako su mitovi i istine započele rat" (Kosovo, How Myths and Truths Started a War). Ja ne tražim da se ova knjiga uvede u spis dokaznih predmeta, već samo napominjem izvor za svoje pitanje. Da li prihvatate da je jedan toksikolog našao tragove tih dveju supstanci u uzorcima krvi?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja za taj slučaj ne znam, gospodine Najs, ali je neverovatno kako bi to moglo da se desi u školama gde idu i srpska i turska i albanska i romska deca, da taj nevidljivi, neverovatni gas truje samo albansku decu. To je neverovatno. Vi pokušavate da pokažete i dokažete nešto što se, jednostavno, ne može dokazati, što je jasno kao dan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, hvala. Sada bih molio tabulator 5.2. Hteo bih da kroz njega prođemo što je moguće brže tako da bismo došli do onoga šta je, zaista, važno.

ADVOKAT KEJ: Tabulator 6 nije uveden kao dokazni predmet Odbrane. Da li bismo to, možda, mogli sada da uradimo?

SUDIJA ROBINSON: Da, to smo upravo sada gledali.

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vraćamo se dakle na 5.2. Sada ćemo da vidimo da li se ljudi sećaju tog naređenja, Đenerala Jankovića (Hani i Elezit). Da li ste vi bili prisutni tada kada se to snimalo? Da ili ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: U vezi trovanja, je l'?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne. Sada smo prešli na 5.2. Radi se o graničnom prelazu prema Makedoniji, Đeneral Janković.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ovaj prilog ako je sniman na albanskom, nisam siguran da sam bio prisutan, a možda sam bio prisutan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson ...

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako mogu da pomognem. Doktor Andrić kaže da je možda bio prisutan. Ovde u ovom tekstu lepo piše da je ... Evo imate na engleskom: *"Mobile clinic of Kosovo and Metohija Red Cross, led by doctor Vukašin Andrić, was immediately among these unfortunate people"* (Mobilna ambulanta Crvenog krsta Kosova i Metohije koju je predvodio doktor Vukašina Andrić, je bila odmah među ovim unesrećenim ljudima).

SVEDOK ANDRIĆ: Ja se izvinjavam. Nisam imao na srpskom ovaj tabulator, zato nisam ni mogao ni da vidim, tako da ne znam bukvalno ni o kom se tabulatoru radi.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Miloševiću.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, mi smo dobili svedočenje Nila Rajta (Neil Wright) iz UNHCR-a (United Nations High Commissioner for Refugees) koji je opisivao prelazak desetine hiljada ljudi, a vi nam govorite samo o šačici ljudi koji su prelazili granicu. Da li vi, možda, niste u pravu i da li se, zaista, radilo o toliko velikom broju ljudi koji su prelazili te granice?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najsa, to nije moja konstatacija koju ste vi sada izgovorili. Nisam ja rekao da je bilo na desetine tih koji su prolazili. To je rekao reporter, novinar televizije, a bilo je mnogo više. To ne spori niko. Prema tome, nisam ja to rekao. To je konstatacija novinara. I u to vreme je možda bilo tako, kada je novinar snimao taj prilog. Ali je bilo mnogo više.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SUDIJA KVON: Molim da se svedoku pokaže taj dokazni predmet gde se ukratko opisuje sadržaj tog video snimka, zato što će ga podsetiti. Radi se o tabulatoru 5.2.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, vidite, tu se ništa i niko ne identifikuje imenom i prezimenom. U tabulatoru 5.3 na graničnom prelazu "Vrbnica". Tu se radi o diskusiji između jednog Albanca i novinara, a taj Albanac nije identifikovan imenom i prezimenom. Da li je to tačno, tako da mi ne možemo da dođemo do tog čoveka.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da. Iz priloga se ne vidi o kom se Albancu radi, ali se vidi ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Hvala. Tabulator 5.4. Na lokaciji Đakovica (Gjakove), Meja (Meja), tu imamo jednog muškarca i jednu ženu koji nisu imenovani tako da ni njih ne možemo da pronademo, da li je to tačno?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Njih je vrlo lako pronaći gospodine Najsa. Ako su živi. Postoji njihova slika i njihov govor, izjave koje su tada dali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi, dok ste se pripremali za svedočenje u korist optuženog, pokušali da identifikujete te ljude tako da mi, takođe, od vas možemo da saznamo gde se oni nalaze i ko su oni?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da oni mogu da se pronađu. Mislim, ne znam zašto je to toliko, ovaj, važno i da li je važno to kako se čovek zove ili kakvu je izjavu dao i šta je rekao. Izgleda da je važnije njegovo ime nego šta je rekao. Ja mislim obrnuto. Verovatno vama ne odgovara to što je rečeno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Ja nemam nikave reakcije na to šta taj čovek kaže. Mene samo, sa stanovišta Tužilaštva, zanima kako bismo mi mogli do njih da dođemo. Sada bih molio da dođemo na tabulator 5.7. Opet imamo osobu, Albanca koji je pogođen u toj koloni ljudi. Opet se ne radi o nekom koga možemo da prepoznamo i identifikujemo. Da li to prihvatate?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa, potpuno isto kao i ovo što ste malopre rekli. Ja sam dao komentar na to.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Isto to važi i za tabulator 5.8, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne znam, zaista, gospodine Najsa, šta hoćete da dokažete: Da nisu ti ljudi postojali? Da sam ih izmislio ili ne znam u čemu je problem? Ti ljudi postoje. Otprilike se zna iz kojih su sela. Njih je veoma lako naći. Oni su iz područja Đakovice. Video snimci postoje. Sve to može da se nađe ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da pređemo na tabulator 5.9 ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: ... nekome ne odgovara da se pronađu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pređimo na tabulator 5.9. Možete da nastavite da stavljate takve primedbe, ako je to prikladno, ali ja bih vas, ipak, zamolio da odgovorite na moja pitanja. Mislim da ćemo tu, u tabulatoru 5.9, da nađemo nešto novo. Molim vas, recite nam na osnovu čega Sudu dajete takve izjave. Da li ste s tim ljudima vi sami razgovarali?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Izjave? Ove izjave su uzete zvanično u sudu. Piše, znači, u Prizrenu. Uzeo ih je istražni sudija Avdija Nijazi (Avdija Nijazi) i Softić Branislav. I te izjave su, znači, zvanični dokument MUP-a. Nećete valjda reći da sad ni ovi ljudi ne postoje. Ovde se tačno zna koji su. To je već, valjda, jasno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Možete slobodno da dajete takve komentare, ali vas molim i da odgovorite na pitanje.

SUDIJA ROBINSON: Professore, tvrdite da je osoba koja je uzela te izjave, istražni sudija. Da li je to navedeno i u samim izjavama?

SVEDOK ANDRIĆ: Da. Dole piše: "Izjavu su uzeli Softić Branislav i Avdija Nijazi". Te su izjave uzete ...

SUDIJA ROBINSON: Da, ali u kom svojstvu?

SVEDOK ANDRIĆ: Nisam vas razumeo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Upravo tako. Ako pogledamo ovog prvog, Sulja Labinot (Syla Labinot), rođena 25. januara 1984. godine ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, dozvolite svedoku da razjasni, zato što je on rekao da osobe koje su uzele ove izjave, da su bili istražne sudije i ja sam, gospodine Andriću, pitao gde je to navedeno, zato što u samoj izjavi to nije navedeno. Ispod njihovih imena to

ne stoji, niti bilo gde drugo. Molim da nam se to razjasni.

SVEDOK ANDRIĆ: Pretpostavljam, gospodine Najs, da izjave mogu da uzmu ... Istražni sudija. Ne može niko drugi. Kako bi ... Ko bi drugi mogao da uzme izjavu? I ne mislite valjda da bi vam ponudili dokument gde je izjavu uzeo neko sasvim deseti? Znači, izjavu je uzeo zvanični organ, sudski organ, istražne sudije iz Prizrena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste, doktore Andriću, doneli ovaj dokument i sada želite da mi tu donosimo neke zaključke i pretpostavke ko je, zapravo, uzimao te izjave. Ko je ispitivao. Ali vi sami niste videli te osobe. Šta vi, zapravo, znate o tim izjavama? Odakle ste ih dobili? Ko vam ih je dao?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Te izjave su objavljene, znači to su izjave zvaničnih organa, zvanične izjave. Znači, uzete od predstavnika MUP-a, a objavljene su u knjizi "Deca optužuju". Znači, te izjave su dokumentovano prikazane u knjizi "Deca optužuju", koja je štampana i na engleskom jeziku.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da sada uzmete u obzir to šta je ta osoba koja jeste ovde identifikovana, dakle Sula Labinot, rekla prošle nedelje. Želim da vidim da li možete da se suprotstavite ovome šta je rečeno kao opis tih događaja. Molim da se ta izjava mogla stavi na grafoskop. Samo je na engleskom zbog toga što nismo imali dovoljno vremena. Doktore Andriću, ovde stoji da je ovaj, u to vreme, dečak, da on govori, piše i razume samo albanski jezik i ovdje stoji da je on u ovom dokumentu informisan da daje izjavu gospodinu Softiću u medicinskom centru u Prizrenu. On potvrđuje da je bio tamo i da su tamo bili neki ljudi koji su govorili srpski i albanski, a da su neki ljudi govorili francuski. Stalno je bio kraj svog oca i, koliko se on seća, njegov otac, koji govori srpski, je čovek s kojim su se vodili ti razgovori. I on onda opisuje kako je povređen, kako je ranjen u nogu, zato što je nekoliko kilometra dalje od Prizrena bomba bačena iz aviona. On kaže da su ga tamo pitali zašto je u aprilu 1999. godine otišao iz svog sela: "Početkom aprila 1999.

godine, rano ujutro oko 5.00 u našu kuću su došle srpske vojne snage koje su nam rekle da imamo dva sata da napustimo selo. Mi smo i komšije obavestili o tome, spakovali smo odeću i hranu i krenuli prema glavnom putu. Kad smo tamo došli, zatekli smo mnogo ljudi iz Molića (Mulliq) i drugih sela koji su, kao što smo tada saznali, dobili iste takve naloge od srpskih snaga i onda smo se traktorom uputili u selo Dobroš (Dobrosh)". I tamo je došlo do tog incidenta gde je svedok ranjen. Onda se dalje navodi: "Mada se sećam da je Molić krajem 1998. godine granatiran, do dana kada sam napustio selo u aprilu 1999. godine, nisam niti video, niti čuo ikakve eksplozije u tom selu te godine. Definitivno mogu da kažem da mi nije poznato da je ijedna osoba napustila selo Molić kao rezultat bombardovanja NATO. Ja sasvim sigurno nisam iz Molića otišao zbog bombardiranja NATO. Ja sam otišao zato što su srpski vojnici naredili meni i mojoj porodici da to uradimo". Vi niste u položaju da negirate tačnost ove uzjave, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja sam u mom svedočenju prikazao dokumenta koja su urađena na licu mesta 1999. godine. Znači, verodostojna. Vi to ne prihvatate. Vi ste, ne sumnjam, u ovih nekoliko dana prikupili dokumenta ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Oprostite. Ne. Samo trenutak, da se tu zaustavimo. Vi tvrdite zato što su oni napravljeni u relevantno vreme i na relevantnom mestu da su zato istiniti. Da li vi uzimate u obzir činjenicu da su ti ljudi ... Molim vas da me saslušate, da li ste uzeli u obzir činjenicu da su ti ljudi možda bili u strahu da će srpska vojska ili policija da ih ubije ili protera u vreme kad su im postavljali ta pitanja? Da li ste to uzeli u obzir?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nešto je tačno od ova dva slučaja: ili ono što sam ja prikazao ili ovo što vi prikazujete. A da li je moguće da su sada, da ove izjave koje su sada dali, da su ih dali pod pritiskom nekoga tamo? Da li je to moguće? Vi ste mogli ovakvih izjava da nabavite hiljade, stotine hiljada. Ja to garantujem. Ja to garantujem. Mislim ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, molim vas da budete obazrivi. Ako u svojem odgovoru želite nešto da tvrdite, slobodno to uradite. Istražitelj je ovde. Da li možemo da pogledamo ova prva dva reda vaše izjave. To je tabulator 5.9. To kaže ovaj svedok koji je tada imao 15 godina: "Otprilike oko 12.00 14. aprila 1999. godine mi smo sa meštanima okolnih sela krenuli u Narodnu Republiku Albaniju, traktorom, zato što smo se plašili bombardovanja NATO-a". Sledeća izjava, mislim da je to na sledećoj strani, tabulator 5.9. To je izjava Zoje Ćuni (Zoja Quni). Tu stoji da je "oko 8.00, 14. aprila 1999. godine mi i ostali seljani smo se uspaničili zbog bombardovanja NATO-a. Krenuli smo u Narodnu Republiku Albaniju traktorom, zato što je to bila odluka koju su doneli seljani." Tu isto stoji da su Avdija Nijazi i Branislav Softić uzeli i ovu izjavu u Domu zdravlja u Prizrenu. Sada vas molim da vidite sada ovu izjavu koja je prošle nedelje uzeta od Zoje Ćuni. Dok se to postavlja na grafoskop možemo da vidimo da je Zoja Ćuni u redu 3 tabulatora 5.9 opisana kao domaćica koja je nepismena. Sad ćemo da vidimo šta je rekla prošle nedelje. Možemo da vidimo da je tu potpis, sa leve strane originalnog dokumenta, gde se vidi ime te osobe. Poslužitelj će sad da okrene drugu stranu gde vidimo sam tekst izjave. Tu ona objašnjava kako joj je 25. februara pokazan jedan dokument, ovaj dokument i onda ga je ona prepoznala potpis kao svoj i da se seća da je taj dokument i potpisala. Ona kaže: "Datum na tom dokumentu je, verovatno, tačan, ali jedino čega mogu da se setim je da je od mene traženo da to potpišem, zato što to treba da se pokaže nekim ljudima u inostranstvu koji će da mi pomognu". U sledećem pasusu kaže sledeće: "Početkom aprila 1999. godine, ne sećam se tačnog datuma, srpske snage, ne znam da li se radilo o policiji ili vojsci, došli su u moju kuću i rekli mojoj porodici da moramo da napustimo selo Molić. Bili su naoružani dok su to od nas tražili i, mada nam nisu uputili nikakve direktne pretnje, insistirali su da ne žele da iko ostane u selu. Moja porodica i ja nismo imali vremena da skupimo svoju imovinu. Samo smo proverili da li su svi tu i krenuli smo iz naše kuće peške ka glavnom putu". I onda opisuje kako su se kretali prema selu Dobroš i rekla je kako je videla da selo Molić gori. Dve nedelje je ostala u Dobrošu i onda je čula eksplozije i

posledice eksplozija “. Ona je izgubila svest i opet se osvestila u bolnici i, onda, kaže: “Vratila sam se na Kosovo zajedno sa svojom porodicom u junu ili julu 1999. godine, ali to je bilo svakako nakon što su snage NATO-a ušle u tu regiju”.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, gde je tu pitanje?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pitanje sledi. “Kad smo se vratili u Molić, videli smo da je naša kuća, kao i druge, uništena u požaru.” Nakon toga ona daje zaključak: “Obavestili su me da u mojoj izjavi stoji da sam napustila selo zato što su se seljani plašili NATO bombi. Ja kažem da Molić nisam napustila iz tog razloga: napustila sam ga zato što su mi neki naoružani ljudi, za koje verujem da su Srbi, rekli da moram da napustim selo. Takođe, svi ostali ljudi sa kojima sam razgovarala su napustili selo iz istog razloga.” Nema razloga da sumnjamo u tačnost ovoga šta je rekla ova žena, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To je vaša konstatacija, gospodine Najs. Vi ne morate da sumnjate u to. Ja sumnjam u to. Za mene je ova izjava verodostojna, koja je uzeta od zvaničnog organa.

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, da li smo utvrdili da se radi zaista o jednoj osobi? U tabulatoru 5.9 stoji da je gospođa Ćuni rođena 1954. godine, a u ovoj izjavi stoji da je rođena 1952. godine. Takođe, uviđam i neke razlike u potpisu. Zadnje slovo prezimena je napisano slovom “i” u ovoj izjavi, a u tabulatoru 5.9 to je slovo “j”. Možete li to da nam razjasnite, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne mogu to da razjasnim, ali ako pogledate treći ili četvrti pasus ove izjave, tu je navedeno da ona kaže: “Ja prepoznajem ovaj potpis kao svoj i sećam se da sam taj dokument potpisala”. Setićete se da je ona opisana kao nepismena, mada se to objašnjava malo gore iznad. Mislim da, ipak, ona nipta ne govori o svojoj sposobnosti da čita i piše, ali, u svakom slučaju je prepoznala svoj potpis. Prezime može da se napiše na dva načina, u originalu, barem što se tiče engleskog sa “Q” ili “C”, “Quni”, “Cuni”, jedno od

ta dva je ispravno. Mislim da je Pretresno veće sada već shvatilo da su na Kosovu ti alternativni načini pisanja dosta uvreženi, kad se radi o albanskom stanovništvu. I to je sve što mogu da kažem o tome. Radi se o vrlo malim zajednicama. Dakle, prošli smo tabulator 5.9., tabulatorom 5.11, neću da se bavim i sada dolazimo do 5.12. Hteo bih na njega da se usredsredim. To je bio onaj dugi video. Ovde počinjemo sa Selimom Guđufijem koji čita sa karte i mislim da je to na ćirilici. On to čita pred jednom velikom grupom ljudi. Da li ste vi bili prisutni na tom sastanku ili to zavisi od video snimka?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Mislim da sam bio prisutan. Gospodine Najs, taj snimak je sastavljen iz više delova i sada vi mene pitate ... Ja zaista ne mogu da ovoga trenutka vama precizno kažem da li sam bio ili nisam bio. Mislim, verovatno jesam bio, ali ... Uglavnom sam bio na tim sastancima, na tim delovima ... Na tom terenu sam uvek bio. Ali nemojte me držati za reč da sam ja stalno bio gde god je bilo koji prilog sniman, da sam ja tamo bio. Prilog je snimam na terenu koji je bio dugačak 15 kilometra. Možda sam ja u tom trenutku, kad se to snimalo, bio, a, onda, kasnije, sam bio negde dalje, razgovarao sa ljudima, tako da nisam uvek bio prisutan. Znači, nisam uvek bio prisutan. Znači ja nisam uvek bio prisutan kada su se vodili ovi razgovori, ali uglavnom jesam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da podsetim Pretresno veće i da se što pre ovim pozabavim: veći broj ljudi se ovde intervjuiše, ljudi u beretkama, kožnim šeširima, a onda na strani 5 engleskog teksta dolazimo do prve osobe koju možemo da identifikujemo. Radi se o Albancu, pravniku, Redžepu Fušaju (Rexhep Fushaj). Časni Sude, ovo je intervju koji smo obavili tokom prošle nedelje i on je zabeležen na videu. Ako Pretresno veće želi to da vidi, setiće se one rasprave od prošle nedelje, čak i sa optuženom. Sa ovim smo pravnikom razgovarali na videu i ako Pretresno veće dozvoli, ja bih to da prikažem. I vi, časni Sude, imate to u jednoj fascikli sa dokumentima. To je u tabulatoru 39, u tom fasciklu koji je pripremljen tako da možete da pročitate transkript pre samog prikazivanja.

(Video snimak)

Redžep Fušaj: 28. marta oko 5.00 svima nama je bilo naređeno da napustimo naše zgrade. Onda smo otišli iz naših zgrada. Išli smo 500-600 metara uz reku Lab (Llap). Prošli smo pet autobuskih stanica u gradu, s leve strane puta i krenuli smo prema selima Balovce i selo Šekovce.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da prepoznajete tog čovjeka? Je li to isti taj čovek koji je prikazan u filmu koji ste vi prikazali ovom Sudu?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nije mi bio jasan snimak, ovde.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Časni Sude, molim vas za trenutak strpljivosti. Izgubio sam deo papira. Sud može da vidi iz verzije koju ima da je to izvod iz duže verzije. Možemo li da pogledamo sledeći odlomak?

(Video snimak)

Redžep Fušaj: Oko 75.000 ili možda više ljudi je pokušalo da ode za Prištinu. To je bilo u subotu, 15. ili 16. 1999. godine. Iz sela Kolići (Koliq) smo krenuli prema Prištini. Nije samo naša kolona krenula iz sela Turičice. Bilo je i kolona iz drugih sela: iz Kolića, Dusa, Batlave (Batllave), Šaršana (Sharban) i još nekih sela, kao i ljudi iz sela prištinskog područja koji su se pridružili našoj koloni. Ta kolona je provela noć na putu, jer smo išli prema Prištini, a sledećeg dana u 10.00 je prva kolona krenula prema Prištini. To je bilo u ponedeljak.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanimo ovde. Da li ste bili prisutni kada je intervjuisan ovaj pravnik?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne. Ali po vom snimku koji ja sada vidim ovde, osoba koju ja vidim i osoba koja je prikazana na onom

snimku, meni nije ista. Možda se ... Ali mislim da nije. Žao mi je, ali je to osoba koja ne liči ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mi ćemo da dobijemo isečak iz videa koji je priložio optuženi, ali sada vas molim da razmotrite ono što je on rekao o uslovima u kojima je uzet raniji intervju.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, svedok je već rekao da mu se ne čini da je to ista osoba, pa nam ovo neće biti od pomoći.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, uz dužno poštovanje, hoće. Prvo, Pretresno ceće će moći da uporedi izgled ovog čoveka sa izgledom čoveka na video snimku optuženog. A kao drugo, identitet ovog čoveka je priložen. Mi znamo da je identitet na traci optuženog, takođe, dat, jer je čovek pokazao svoje dokumente. Nema sumnje da je to isti čovek i Pretresno veće može u to da se uveri. Prikazaćemo isečak iz drugog videa optuženog, ali sada molim da Pretresno veće pogleda do kraja ovaj video jer ćemo sada da čujemo o uslovima u kojima je data ona ranija izjava.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite.

(Video snimak)

Redžep Fušaj: *Gotovo mesec dana sam imao na sebi istu odeću i to je jedino o čemu sam mislio. Nismo imali hrane, jer smo, doslovno, otišli sa rukama u džepovima. Pokušali smo da se snađemo na bilo koji način. Ko god je imao nešto hrane ... Ali tamo gde smo mi bili, nije bilo ničega. Oni su napadali samo tenkove i prage jugoslavenske vojske, a sa jugoslovenskom vojskom su napadali tri različite grupe paravojnih formacija, šešeljevce, arkanovce i Crvene beretke. Svi oni sa kojima sam razgovarao i koje sam sretao, krenuli su iz istih razloga, zbog pritiska i zbog napada paravojski i to je bila operacija čišćenja. Oni nisu pitali šta smo iskusili u području Podujeva. Oni su bili civili. Mi nismo tada znali da su oni novinari. To smo saznali tek*

kasnije. Nisu se predstavili kao novinari. Mislili smo da su oni inspektori, da su iz SUP-a. Mislili smo da je ta žena s njima da bi mogla da pretraži naše žene i da im oduzme zlato. Ta žena je počela da posavlja pitanja: "odakle ste", "kuda idete". Rekao sam joj sve i da su nas isterali iz kuća, nego sve sve nas. Ali za vreme tog intervjua bili smo okruženi paravojskom. Tamo je bio naš traktor. Na njemu je bilo 28 ljudi, 14 od njih su bila djeca. Neki mlađi od 10 godina. Paravojska je bila iza traktora, dok je kamera snimala. Non-stop su nas psovali. I za vreme razgovora ja sam rekao šta je bilo. Jedno od pitanja je bilo: kako će situacija da se popravi? Ja sam im rekao "da bi se situacija popravila, svi moraju da imaju ista prava: Albanci, Srbi, Makedonci, Romi i tako dalje. Tu traku sam video posle dva meseca i njen naslov je bio "Albanci odlaze zbog bombardovanja NATO", ali to nije bilo tako. Istina je da smo bežali zbog konstantnih napada paravojski i jugoslovensk armije. I rekao sam im da ako se to ne uradi, neće ni biti demokratije, ali to nisu prikazali. Reкао sam im da neće da bude demokratije dok god moj sin ne bude imao ista prava kao predsedavajući Privremenog pokrajinskog izvršnog veća, ali ni to na traci nisu prikazali.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zastanimo tu. Da li tokom davanja intervjua paravojska stoji iza kamere tako da se ne vidi na snimku. Je li to istina?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To je apsolutna laž.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A kako to možete da kažete?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Fino, gospodine Najš. Nikakve paravojske na teritoriji Kosova i Metohije nije bilo. Ovde se pominju neki šešeljevci. Ja molim Pretresno veće da mi dozvoli da elaboriram sve ovo što je prikazano na ovom snimku, jer ovo svedočenje neće biti verodostojno ako mi ne dozvolite da do kraja kažem sve što mislim o ovom snimku i ovom intervjuu koji je naknadno napravljen.

SUDIJA ROBINSON: Da, izvolite. Ali, molim vas, što kraće.

SVEDOK ANDRIĆ: Ja ću se truditi, ali ja vas molim da mi omogućite da ovo kažem, jer ovo su veoma bitne stvari za celo svedočenje i za ovo ovde, o čemu se sad razgovara. Albanac advokat Redžep ... Prvo, sumnjam da je to čovek, znači, sumnjam da je to čovek od koga je uzet intervju, jer ne liči na čoveka koji je intervjuisan tada. Dalje, Albanac Redžep Fušaj, advokat ... Ja nisam bio prisutan tada kada je uzeta od njega izjava, ali on je bez ikakvog prisustva bilo kakvih vojnih, policijskih formacija dao izjavu televiziji. Znači, čiste su laži da su bili prisutni policajci, paravojska, vojska. To su laži. On je kazao, opušteno, sve što je imao da kaže, da su se sklonili, da su otišli u Šajkovac. Znači, kad su ga pitali da li se plaši NATO bombardovanja, svakako, svaki čovek se plaši i tako dalje. "Recite mi da li ste imali problema sa policijom?", "Nikada. Ja sam advokat po profesiji i nikada nisam imao problema sa policijom. Nikada, nikada, nikada". A ovde ... Ja shvatam gospodina Fušu. Fušaj ima problema sa svojim sunarodnicima sada, jer na osnovu onoga što sam ja izneo ovde, on će imati strahovitih problema sa svojim komšijama i ostalima zašto je dao takvu izjavu. Ali on ... On je, očigledno, advokat, to se vidi i on ovom izjavom pokušava da spašava živu glavu. Reći ću vam samo šta je izjavio: "Oni su napadali samo tenkove i tako dalje", pa onda pominje šešeljevce i još dve paravojne formacije. Ja vas molim, nikakve paravojne formacije na teritoriji Kosova i Metohije, tokom čitavog rata, nije bilo. Nikakvih paravojnih formacija. Maltene bili su prisutni šešeljevci, a on je pod pritiskom oružja davao izjavu. Dalje, zamolio ga je predsednik Izvršnog veća Podujeva da izađe iz stana, da se skloni privremeno. Nije mu rekao da beži u Albaniju, u Makedoniju, nego da se skloni privremeno, jer su se u Podujevu vodile borbe između pripadnika, takozvane, OVK i regularnih snaga vojske i policije. I on je njemu najdobronamernije rekao da se skloni. I on se sklonio. Taj se čovek sklonio, vratio se i taj je čovek dao intervju televiziji, toj, koja je bila tada. Zatim ...

SUDIJA ROBINSON: Profesore, morate sada da završite.

SVEDOK ANDRIĆ: Samo još nekoliko rečenica. Biću kratak. Zamislite kada kaže ... Jednom advokatu nije jasno da li ga intervjuišu novinari ili ga intervjuišu iz SUP-a. Kaže: "Nisu se predstavili kao novinari". Pa onda da je ta žena ... Mislili su da je ta žena iz SUP-a i da je došla da uzme zlato od žena. Pa, nemojte, molim vas, to su takve konstrukcije, to su takve izmišljotine, da je to zaista neverovatno i da ne treba komentarisati. "Za vreme intervju-a bili smo okruženi paravojskom", pa to je, mislim, zaista ... Paravojskom koja ne postoji. Nije bila prisutna čak ni regularna vojska ni policija, tu. On je potpuno opušteno davao izjavu.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sad ćemo da vidimo i ostatak njegove izjave, ali samo nekoliko stvari. On kaže da je ovaj snimak objavljen nekoliko nedelja kasnije. Da li je to tačno?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To uopšte nije tačno. Ta snimka je objavljena, verovatno, ako je snimljena tada kada je snimljena, tog dana je objavljena. Zašto bi mi čekali da je objavimo ... Ne znam ni ja ... Ja zaista ne znam. Ja nisam urednik televizije ili ... Ali ne znam zašto bi bila objavljena posle? I mogla je da bude objavljena, da bude pokazana kao primer, kao primer dobre volje i kao primer pažnje prema osobama koje su interno raseljene. Čak je mogla biti objavljena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: On kaže kako je već montirana, kako bi se izbacila njegova izjava gde kaže da njegov sin treba da ima ista prava kao i Srbin Bizerčić. Šta kažete na to?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja zaista ne znam, ali mislim da je, da je njegovo intervju prikazan od početka do kraja u prilogu koji smo mi prikazali. Znači da nije bilo apsolutno nikakvih prekida. To se može vrlo lako dokazati. Znači, od početka kako je uzeta izjava, do kraja i na kraju je završeno sa zahvaljivanjem i sa njegovim legitimisanjem, gde on kaže "Ja sam Redžep Fušaj iz Podujeva, advokat i

tako dalje". Prema tome, ni o kakvoj se montaži ne radi. Ja ponavljam ponovo ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak. Ako je to prikazano u to vreme ili nekoliko nedelja kasnije, on nema čega da se boji, zar ne, od onoga šta se događa na ovom suđenju jer je to već jednom emitovano. Možete li da razmislite o tome?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Mnogi možda nisu videli, gospodine Najs, koji su trebali to da vide, pa je on znao da neće imati nikakvih problema, ali očigledno je sada zabrinut za svoju sudbinu. Očigledno je da je zabrinut za svoju sudbinu i on sada ne bira sredstva. On priča i šta treba i šta ne treba. Pominje paravojne formacije, pominje otimanje zlata, pominje da ne zna da su to novinari, nego da su to neki islednici SUP-a i tako dalje. Mislim to su smešne stvari.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro. A da li još uvek tvrdite da na filmu vidimo jednog čoveka koji priskače u pomoć nekome ili prihvatate da je to isti čovjek?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ovaj film koji ste vi danas prikazali, je li?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja na osnovu ovoga što vidim, znači, ne mogu da tvrdim da se radi o istoj osobi. Mogu, jednostavno ... Lik je potpuno različit. Moguće je, ali ja ne tvrdim ... Ja tvrdim da ovaj lik je i ovaj se ne podudaraju.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sada ćemo da pogledamo zadnje šta on kaže o pripremi svog intervjua, ali način na koji ga otpisujete me podseća da vas pitam ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, nemam razloga da ga otpisujem, niti otpisujem ikoga na ovom svetu, naprotiv.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pročitao vam je odlomak iz optužnice gde

je rečeno da je bilo seksualnih napada od strane Srba na Albance i vi ste rekli da to ne treba čak ni da komentarišete. Potražiću koje ste tačno reči upotreбили, ali se čak niste ni udostojili da komentarišete sugestiju da je možda bilo seksualnih napada. Možete li, možda, da nam objasnite zašto ste zauzeli takav stav, kao doktor?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Zauzeo sam takav stav zato što ne znam apsolutno ni za jedan takav slučaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali, doktore Andriću, na vašem položaju morate da znate da su međunarodne humanitarne organizacije izveštavale o silovanjima kao sredstvu etničkog čišćenja na Kosovu i da su objasnili da je kultura žena Albanci na Kosovu dodatno otežalo da one prijave ta silovanja. Znaete to, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vidite ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne, pa to je nemoguće, gospodine Najs. Nemojte, molim vas, da ... To je, ovaj, to je propaganda koja je rađena. Za svaki slučaj treba imati ime, prezime, kada, gde. Ja, zaista, ne znam ni jedan slučaj, niti sam čuo ni za jedan slučaj, do sada. Posebno ne to što vi kažete da je u cilju etničkog čišćenja, etničkog čišćenja vršeno silovanje. Pa to je neverovatno. Oni su spremni da kažu što god hoćete.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: "Oni su spremni da kažu". Ko su to oni? Ili želite da vam ja to kažem?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Separatisti koji su decenijama radili na Kosovu ono što su radili, a krajnji cilj je bio nezavisno Kosovo, znači, nezavisno Kosovo i otcepljenje od Srbije i Jugoslavije. Pa videli ste koliko sam manipulacija prikazao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, vi ste doktor i vi ste nam govorili o Hipokratovoj zakletvi (Hippocratic oath), a sada nam recite sledeće: da li vi tvrdite da sve žene koje su međunarodnim organizacijama prijavile to ili koje su svedočile pred ovim Pretresnim većem

o silovanju i seksualnim napastvovanjima, žene koje su bačene u bunare i silovane, da li vi tvrdite da je svaka od tih žena, Albanski, bila ekstremista i da su one sve to činile zato što su ekstremistkinje?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs. Vi meni pokušavate nešto da ubacite u usta što uopšte nije tačno i što ja nikada nisam rekao, niti sam ikada pomislio. Pa ja sam lekar i humanista. Pa nemojte, molim vas. Ja vama ponovo kažem da ne znam ni za jedan takav slučaj i da ne verujem i da nije tačno da je to rađeno u cilju etničkog čišćenja. To su čiste laži. A ako je bilo pojedinačnih slučajeva ... Silovanja ima i u miru svakoga dana, ali ja ponovo ponavljam, ni jedan, ni za jedan slučaj ne znam. A tvrdim da nikada tako nešto nije rađeno u cilju etničkog čišćenja. To su čiste laži.

SUDIJA ROBINSON: Upravo sam to hteo da nam objasnite. Dakle, vi ne tvrdite da nije bilo silovanja, ali kažete da to nije bio deo politike etničkog čišćenja već da su to, jednostavno, bila krivična dela?

SVEDOK ANDRIĆ: Uvaženi gospodine sudijo Robinson, ja zaista ponovo ponavljam i jasan sam: ja ne znam ni za jedan slučaj, ali tvrdim da je, čak i ako je bilo pojedinačnih slučajeva, da su to, znači, stvari koje nemaju nikakve veze sa zvaničnom politikom, sa zvaničnim stavovima države, niti ni sa kakvim etničkim čišćenjem. Ja ne znam o kakvom etničkom čišćenju se ovde priča?

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, način na koji ste vi odgovorili na ovo pitanje kada vam je optuženi rekao da su žene seksualno zlostavljane, je sledeći: "Mislím da ne treba da se troši dah da se to uopšte i komentariše." Da li je to zaista pristup lekara koji se bavi patnjama žena ili je to pristup nekoga ko je apologeta za ovog optuženog? Ja tvrdim da ste vi upravo to.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ovo je komentar. Molim vas da postavite drugo pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vratimo se na ovaj intervju. Gospođa Diklić (Diklich) pomaže da se pronađe slika. Sad ćemo da nastavimo sa puštanjem intervjuja koji je sa ovim pravnikom obavljen prošle nedelje.

(Video snimak)

Redžep Fušaj: *Dva meseca kasnije video sam tamo svoju sliku, a zadnja rečenica je bila da rešenje treba da se nađe demokratskim putem. Za to sam saznao dva meseca kasnije. Nisam znao da su mediji snimili taj intervju. Intervju se nije odvijao u nekoj kancelariji, već na putu gde smo bili opkoljeni paravojnim formacijama i vojskom. Da je intervju obavljen u istim uslovima kao sada, on bi izgledao drugačije, ali kada je u vas uperena puška, morate da govorite drugačije. Nije istina da su padale NATO bombe u našem kraju. U našem kraju se to nikad nije dogodilo. Možda su tu i tamo bombardovali koju kolonu, ali je te kolone jugoslovenska vojska isterala na put. Ni jednu zgradu u selima u okolini i u gradu Podujevu NATO nije pogodio. Jedino što je 24. NATO bombardovao jeste aerodrom Damoš (Dumosh). To je bio vojni aerodrom. Nisu pogodili ništa drugo. NATO nije pogodio civile, već paravojsku i jugoslovensku vojsku, tenkove i razno njihovo oružje.*

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, vidim da vam je tu nešto zabavno. Možete li da komentarišete ovaj zadnji odlomak?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Mogu, kako da ne. Ja moram uvaženom Pretresnom veću da kažem da je ovo svojevrsna, mi prisustvujemo svojevrsnoj odbrani gospodina advokata. Znači, ovo sve što se prikazuje je u svrhu njegove odbrane i spašavanje gologa života. A reći ću vam samo nekoliko stvari oko ovog poslednjeg što je rekao. Kaže: "NATO nije bombardovao ništa u našem kraju, ali je bombardovao aerodrom", pa je rekao "Damoš", a u stvari je selo

Dumoš. To je aerodrom blizu Podujeva i taj aerodrom je, upravo, non-stop bombardovan, a on sam priznaje da je taj aerodrom bombardovan već 24. I da su pogođene ... Uvek, je l' vidite da uvek on protura paravojne formacije. Taj aerodrom je non-stop bombardovan. Upravo bombardovanjem tog aerodroma je proizvelo egzodus tih porodica i tih sela iz tog kraja, da pobegnu odatle, da se sklone iz rejona gde se non-stop bombardovalo. Ali, očigledno da advokat ima problema sa svojim komšijama, sunarodnicima i da on želi da sebe opravda, ne birajući sredstva kojima će to učiniti. Nije zabavno, gospodine Najs ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Shvatate ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: ... nego je veoma ozbiljno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktore Andriću, iz materijala koji ste vi doneli, a mi smo imali samo nedelju dana da ga pregledamo, trudili smo se da vidimo koga možemo da identifikujemo i nismo bili selektivni. Pogledajmo sada originalnu sliku ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, ako ćete da ispitujete i nakon pauze, onda ćete da prekoračite one dve trećine vremena. Gubimo vreme, a suđenje sporo napreduje.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, nadao sam se da ću za ispitivanje da iskoristim samo jedan sat jutrošnjeg zasedanja, ali ima puno materijala. Još se nisam ni bavio ulogom Privremenog pokrajinskog izvršnog veća, a to je materijal koji je trebao da bude dostavljen mnogo pre. Takođe, imamo još tri izjave svedoka koje govore protiv onoga šta je prikazano. Za vreme pauze ću da vidim šta mogu da izbacim. Svakako ne želim da prekoračim dve trećine. Gde god je moguće želim da idem na 50 posto.

SUDIJA BONONI: Ali, gospodine Najs, meni se čini sasvim nepotrebno da prikazujete čitavu izjavu ovog svedoka. Bilo bi dovoljno da

ste identifikovali samo ključne razlike i mogli bismo da uštedimo dosta vremena, jer mi nismo u mogućnosti da se detaljno bavimo svakom izjavom kada imamo toliko posla.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, vrlo teško je da se prezentira taj materijal. Možemo li da pogledamo originalnu sliku samo da bismo rešili pitanje identiteta. Ovo je isečak iz tabulatora 5.12, a sada molim da gospođa Diklić pokaže sliku čoveka u intervjuu. Evo je. Ima isto ime. Da li prihvatate da je to ista osoba?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da nije ista osoba, ali čak i da je ista, ne menja nikako stvar. Mislim da smo se razjasnili oko toga i da sam rekao ono šta imam da kažem.

SUDIJA ROBINSON: Malo je teško da se proceni, gospodine Najs, zato što se radi o frontalnim slikama i slikama iz profila. U svakom slučaju moramo da napravimo pauzu, a onda, gospodine Najs, treba unakrsno ispitivanje da privedete kraju.

TUŽILAC NAJS: Ono što želim da uradim, ako dozvolite, je da tačno naznačim ono što me u dokumentima zanima, što želim da vam prezentiram i da to dam svedoku da pročita pre pauze. Znam da svedok to neće moći da uradi u potpunosti, ali imamo još tri izjave koje nisu dugačke i koje se odnose na dokument u tabulatoru 11, na specijaliste iz gradske bolnici u Đakovici.

SUDIJA ROBINSON: Da, možemo to da date svedoku.

TUŽILAC NAJS: Onda ćemo mnogo brže moći da razrešimo stvari koje su vezane za Privremeno izvršno veće, tako da neću da prekorlačim vreme.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Napravićemo pauzu od 20 minuta. Molim pravni savetnik dođe do nas.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Biću vrlo kratak. U tabulatoru 11 se kaže da su doktori ostali u Đakovici. Nije potrebno da se vraćamo na prve tri izjave o kojima smo govorili, ali mi pomozite u vezi sa sledećim: da li se radi o tome da su doktori u Đakovici ponekad sa svojim porodicama ostajali u bolnici na svoju inicijativu i da ih na to nisu ohrabrali ljudi koji bi za tako nešto bili zaduženi?

SUDIJA ROBINSON: Da li ste čuli pitanje?

SVEDOK ANDRIĆ: Nisam čuo pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Doktori u Đakovici su ponekad bili u bolnici, a ponekad i sa svojim porodicama i to na ličnu inicijativu, a ne zato što su ih nekad na to podsticali ljudi na vlasti?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Doktori ... Na koji period mislite, gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: 1999. godina.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Početak 1999. godine je početak NATO bombardovanja, tok NATO bombardovanja ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mart 1999. godine. Radi se o vašim dokazima, pod tabulatorom 11.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Doktori u Đakovici su dobrovoljno ostali da rade u zdravstvenom centru i u bolnici. Mislim na Albance i na sve ostale.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeća stvar. Samo da ovo identifikujemo: gospodin Svend Robinson (Svend Robinson) o kojem je bilo reči, je bio poslanik u kanadskom Parlamentu, je jedini predstavnik međunarodne zajednice koji je posetio Kosovo u ovom relevantnom periodu. Ako želite to da pronađete, to vam se nalazi u tabulatoru

13. On je bio veom neprijateljski nastrojen prema NATO kampanji, koju je opisao kao vojnu, političku, ekološku i humanitarnu katastrofu. Uprkos tome i nakon njegove posete vama, on je zaključio, mislim da je to strana 4 ili 5, pri dnu strane ... On je, dakle, zaključio da su mnoga sela etnički očišćena od kosovskih Albanaca. Možete li da nam objasnite šta je to on mogao da vidi da bi to moglo da ga navede na zaključak da su ta sela etnički očišćena?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam kakvu je izjavu dao gospodin Robinson kada je napustio teritoriju Kosova i Metohije. Ja sam gospodina Robinsona primio negde sredinom maja meseca 1999. godine. Primio sam ga na prelazu Merdare. Znam pouzdano da nije skrivao iznenađenje kada je došao na teritoriju Kosova i Metohije i kada je video zdrava sela ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, ne govorimo sada o NATO. Govorimo o selima. On je vidio sela u blizini ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodine Najs ... O selima, ali mi vi ne date, vi mi ne date, očigledno, da govorim. Znači, kada smo ušli iz pravca centralne Srbije na teritoriju Kosova i Metohije, gospodine Najs, on je javno izrazio čuđenje onim što je video, jer je očekivao princip spržene zemlje, a kada je video da postoje kuće i da među hiljadu kuća ima dve ili tri oštećene, nije verovao svojim očima. Kada je otišao u albanska sela ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Samo trenutak. Zaustavite se tu na trenutak. Ako ste vi ...

SUDIJA BONOMI: Doktore, možete li da pokušate da odgovorite na to pitanje?

SVEDOK ANDRIĆ: Ja, uvaženi sudija Bonomi (Bonomy), hoću da odgovorim, ali gospodin Najs mi ne da da odgovorim. Ja ne mogu da odgovorim sa jednom rečenicom. Ja hoću da kažem šta je video gospodin Robinson i kako je reagovao na to što je video.

SUDIJA BONOMI: Pitanje je veoma jednostavno: možete li da objasnite šta je on to video što je moglo da ga navede na zaključak da su ta sela etnički očišćena? Veoma jednostavno, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ: Ono što je on video ... Kuda je sve išao i gde sam ja bio sa njim. A on je išao zaista tamo gde je hteo. On na osnovu toga nije mogao da donese takav zaključak. Naprotiv.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Moje zadnje pitanje o gospodinu Robinsonu je to da taj čovek nije mogao više da bude neprijateljski nastrojen prema NATO kampanji. To je javno izražavao i to vrlo ekstremno. Da li možete da nam kažete zašto bi on izmislio to o etničkom čišćenju? Kako je on mogao da dođe do tog pogrešnog zaključka? Da li možete da ukažete na nešto?

SUDIJA KVON: Da li je svedoku pokazan taj pasus? Vrlo je teško da svedok komentariše bez toga.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, prihvatam to. Ja ću polako da pročitam ono šta ovde stoji: "Dok smo se vozili prema Kosovu iz Beograda i onda iz Prištine prema makedonskoj granici, to je bilo jedno strašno iskustvo. Selo za selom je bilo potpuno prazno, bez života. Kuće su bile spaljene, krovovi su bili uništeni. Radilo se o selima duhovima. Srpska vlast je za to krivila OVK i NATO bombardovanje, ali bilo je očigledno da su mnoga od tih sela etnički očišćena od kosovskih Albanaca koji su napustili ta sela i pobjegli u druge zemlje, preko granice i u planine." Da li je to tačno, gospodine Andriću, da je to tamo navedeno i kako je on došao do tog zaključka?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Molim uvaženo Pretresno veće da mi dozvoli da odgovorim i da me gospodin Najs ne prekida, ako želite da vam dam pravi odgovor.

SUDIJA ROBINSON: Odgovorite, gospodin Najs neće da vas preki-

da.

SVEDOK ANDRIĆ: Gospodin Robinson je došao na teritoriju Kosova i Metohije i rekao gde želi da ode i šta želi da poseti. Gospodin Robinson je posetio sela u opštini Podujevo i ja, ponovo, ponavljam, izrazio čuđenje, jer sam celo vreme bio s njim ili u automobilu ili pored njega, izrazio čuđenje. On je mislio da, na osnovu onoga što je on doneo iz Kanade (Canada), znajući i gledajući televiziju i sve ostalo, da važi princip spržene zemlje. Kada smo došli u sela u kojima su bili Albanci, koji su mirno živeli, koji su bili potpuno zbrinuti, gospodin Robinson, kada više nije imao šta da mi kaže, tražio je ... Rekao mi je, prvo, da u selu vlada epidemija proliva, što nije bilo tačno, jer na teritoriji Kosova i Metohije u toku čitavog rata nije bilo nikakve epidemije. A, zatim, je tražio da dovedem ljude iz Demokratskog saveza Kosova (LDK, Lidhja Demokratike e Kosoves) Ibrahima Rugove, da razgovara sa njima. Ja sam mu rekao da je to, prosto, nemoguće. Krenuli smo ... Jer nema takvih ljudi. Ja ne znam ko je u kojoj partiji. Kad smo krenuli iz tih sela prema Prištini, gospodin Robinson je meni stalno govorio: "Ovde je sve spaljeno". Ja sam tražio od vozača da stane i rekao sam: "Gospodine Robinson, ja vas molim, gledajte na koju god hoćete stranu sveta, gledajte u koje god hoćete selo, gledajte u kom god hoćete pravcu, da izbrojimo kuće koje su oštećene, a ne spaljene". Od tih stotine i stotine kuća bile su po jedna, dve, tri oštećene. Oštećene u borbama koje su vođene između regularnih snaga i pripadnika OVK. I celom poseutom gospodina Robinsona ni jednom jedinom rečju nije rekao to što gospodin Najš sada kaže. Na osnovu čega je on sada donosio te zaključke, ja zaista ne znam. On je čak i u selu Šajkovcu (Shajkofc) razgovarao sa upravom sela koju su seljaci između sebe izabrali i to na onom snimku se jasno vidi u jednom dvorištu ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Hvala vam, doktore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeće pitanje se odnosi na drugu temu. Vi ste prvi čovek na ovom Sudu koji je dao objašnjenje zašto su lični dokumenti oduzimani izbeglicama. Na strani 8 transkripta, kažete:

“Zaista se dešavalo da su lična dokumenta oduzimana izbeglicama. Mislim da se to nije činilo po nekom naređenju. To je, možda, bila mera opreza, zato što bi ti dokumenti mogli da budu zloupotrebljeni. Postoji središnji kompjuter na nivou države Srbije gde su registrovani svi građani Srbije, tako da svaki građanin Srbije, čak i ako izgubi svoja lična dokumenta, može da dobije nova i to vrlo lako.” Dve stvari proističu iz ovoga: prvo, vi ste to odgovorili zato što želite da postignete da se ovaj optuženi oslobodi, a ne da kažete istinu. To je moja veoma jasna sugestija vama. Da li pratite ovo šta vam govorim?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs ...

SUDIJA ROBINSON: Šta vi kažete na to? Da li se sa njom slažete ili ne? Da čujemo odgovor.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste vi na granici videli da je su ikome oduzimana lična dokumenta?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja sam jasan bio u iskazu da nisam video takve slučajeve, ali da sam čuo za takve slučajeve, da su postojali, da je jedno vreme to rađeno i objasnio sam sve do kraja ono što ja znam.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nemam sada vremena da komentarišem ove vaše primedbe. Ali, da li biste vi prihvatili da je to teorija kojom se opravdava oduzimanje ličnih dokumenta, da je to tačno? Da li je, onda, Albancima trebalo da se kaže: “Ove dokumente vam oduzimamo za vaše vlastito dobro i kasnije će vam biti vraćeni?” Da li bi to bilo logično zaključivanje iz ovog vašeg stava?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, ja sam rekao da su ti ljudi, čak i oni kojima su oduzimana dokumenta, živi, i ti ljudi mogu, apsolutno, da dobiju ta svoja dokumenta. Pa nećete valjda reći da su im dokumenta uzimana da bi ih izbrisali iz spiska živih? Nisu oduzimana za njihovo dobro, ali ako su uzimana, uzimana su

iz predostrožnosti za koju sam ja rekao u kom cilju je rađeno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas da ponovo saslušate moje pitanje. Ako su ti dokumenti oduzimani za njihovo vlastito dobro, onda im je trebalo reći da će te dokumente dobiti nazad, zar ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja zaista ne znam šta im je rečeno kad su im dokumenta oduzimana. Ja sam vam rekao da nisam video ni jedan slučaj oduzimanja dokumenata.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA BONOMI: Gospodine, na kakve ste zloupotrebe mislili?

SVEDOK ANDRIĆ: Mislio sam na zloupotrebe da se ti dokumenti iskoriste za falsifikovanje i upad, ponovo, na teritoriju Kosova i Metohije, terorističkih bandi. Normalno, preobučениh u civilna odela.

SUDIJA BONOMI: Izvinite, zaista ne znam šta hoćete da kažete.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda to mogu ovako da razjasnim: doktore Andriću, vi ste taj odgovor dali sudijama. Vi znate da je to objašnjenje lažno. Vi ste nepošteni, zato što, kao pripadnik Privremenog veća, znate da je postojala politika da se lična dokumenta Albancima oduzimaju baš da bi se sprečio njihov povratak. Nije li to istina?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Molim Pretresno veće da me zaštiti, a to apsolutno nije tačno i to nikada ni na jednom sastanku bilo kog organa Privremenog pokrajinskog izvršnog veća nije donešena, znači, takva odluka nije donešena, niti je o tome raspravljano. To apsolutno nije tačno.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Sledeće pitanje je vezano za to Veće, za koje smo utvrdili da je bio najviši organ vlasti nevojnog tipa. Vaše objašnjenje Pretresnom veću je da su ubistva vršili individualni kriminalci, a ne vojska i policija i vi ste bili u stalnom kontaktu sa vojskom

i sa policijom. Mi imamo dokaze da su se mrtva tela uklanjala sa Kosova i dovozila u Batajnicu. Relativno nedavno je Vladimir Vukčević, Tužilac za ratne zločine, u Srbiji, priznao da su 800 mrtvih tela žrtve masovne egzekucije, da su prebačeni s Kosova u Srbiju. Sada, ako su ti ljudi ubijeni kao posledica nekakvih kriminalnih radnji, da se radilo o kriminalcima, vi, kao član Privremenog izvršnog pokrajinskog veća bi nam morali reći zašto su, onda, oni u kamionima odveženi u Srbiju?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najs, u elaboraciji ovog pitanja rekli ste nekoliko netačnosti i nepreciznosti. Apsolutno nije tačno da smo mi imali svakodnevne kontakte sa vojskom i policijom, posebno ne sa operativnim snagama vojske i policije. Ja sam rekao prvog dana mog svedočenja da smo mi imali kontakte sa vojskom i policijom samo na nivou Štaba za koordinaciju civilnih vlasti, vojske i MUP-a i da je isključiva saradnja, ta sa vojskom i policijom, bila pomoć civilnom stanovništvu, a nikakve regularne snage vojske i policije. A vi i dalje mene pitate o nečemu što je predmet sudskih istraga. Sad vi mene pitate kako su ubijani i da li su prebacivani. Ja o tome, gospodine Najs, ne znam ništa. Ja nisam prisustvovao ni jednom takvom slučaju. To je sudski postupak. Sud će reći šta je od svega tačno. Ja o tome, zaista, ne znam ništa. Pokrajinsko izvršno veće sa tim stvarima koje ste vi pomenuli, znači, Privremeno pokrajinsko izvršno veće nema apsolutno nikakve veze, niti bilo kakvih saznanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, vi kao doktor koji se bavio javnim zdravstvom ne znate ništa o čišćenju terena, uklanjanju leševa, iskopavanju leševa i, nakon toga, odvoženje u Srbiju, da li je to tačno?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Opet u elaboraciji pitanja vi govorite neke stvari koje ja ne znam. Ja, naravno, da imam veze sa asanacijom terena, ali, gospodine Najs, potsetiću vas, asanaciju bojišta ne rade civilne strukture. Mi nismo radili to. A asanaciju terena smo mi radili, u stvari, radili su Štabovi civilne zaštite i ta asanacija terena se, uglavnom, odnosila na uklanjanje uginule stoke koje je

bilo svuda po poljima, koja je uginula. Pretila je zaraza, na otklanjanju posledica NATO agresije i otklanjanje posledica bombardovanja osiromašenim uranijumom, zaštita životne okoline od bombardovanja naftnih rezervoara i tako dalje. A ne ... Kakve veze ja imam sa tim što ... Pitate me o nečemu što ja nemam pojma. Ja ponovo ponavljam, vi pričate o nekih 800 ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: ... a to je predmet sudskog ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Ne bih htio da na to gubimo previše vremena. Poslednje moje pitanje ću da obradim sa nekoliko rečenica. Sada ću da navedem tabulatore kojima bih se koristio. Dokumenti su već podeljeni: tabulatori 5, 11, 12, 13, 15, 29 i 25, gde se radi o sastanku od 24. marta, o kom se već nešto govorilo. Ono šta hoću da utvrdim, što je vezano za Privremeno izvršno veće je jedan ... Dakle, odgovorite mi sa da ili ne. Ideja da se stvori ovo Veće je došla od optuženog, da ili ne? To pitanje sam vam već postavio.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Drugo, kada je srpska Skupština imenovala to telo, upravo se radilo o tome. Ljudi su imenovani, Anđelković kao predsednik i svi drugi. Radilo se o imenovanju, a ne o izborima. Da li je to tačno?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Gospodine Najš, Albanci nisu desetinama godina hteli da izađu na izbore. Oni su imali demokratsko pravo ili da izađu ili da ne izađu na izbore. Oni nisu hteli da izađu na izbore.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, kada ste ovo ponovo pokrenuli, u Srbiji je bilo izbora, ali na Kosovu od 1990. godine nisu održani nikakvi izbori.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Najš. Svakoga puta kad su održani izbori, oni su održani na čitavoj teritoriji Kosova i Metohije, jer je Kosovo i Metohija sastavni deo Srbije i

na tim izborima su učestvovali svi oni koji su želeli da učestvuju a koji nisu, nisu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Veće je finansirala stranka optuženog, SPS i to preko jedne od svojih kompanija.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To nije tačno. Veće se finansiralo kao što se svaki državni organ finansira, iz budžeta. I mi smo svake godine, odnosno te godine, 1998. godine, napravili predlog budžeta za narednu godinu i taj budžet je usvojila Skupština Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I Anđelković, predsednik, vam je jasno dao do znanja da su vaše dužnosti bile dužnosti SPS-a i da je, dakle, to bilo jedno telo kojim je dominirala jedna politička stranka.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To nije tačno. Naprotiv, ja se odlično sećam kad sam pozvan na razgovor i kada mi je ponuđeno mesto pokrajinskog Sekretara za zdravlje, sa mnom je prisustvovao još jedan čovek koji je kasnije bio pokrajinski Sekretar za privredu i gospodin Anđelković nam je rekao ... Bili smo iznenađeni i on i ja zašto smo pozvani, rekao je: "Ne želim političare, želim eksperte. Hoću da napravim dobru Vladu". To nije tačno, gospodine Najs. To ... Ne verujem da je to Anđelković rekao.

TUŽILAC NAJS: U redu. Budući da nemam vremena dalje da se bavim ovim. Ako, možda, bude pozvan još neko od svedoka, možda će on moći nešto da kaže o Pokrajinskom izvršnom veću i o pitanju zajedničke komande. Tada ću time da se pozabavim.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Najs. Gospodine Miloševiću, da li će da bude dodatnog ispitivanja?

prevodioci: Uključite mikrofona, molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Evo, sad je uključen. Pre nego što pređem na postavljanje ovih dodatnih pitanja svedoku, objasnite mi, pošto mi nije bilo jasno, o čemu se radi? Gospodin Najs je, maločas,

nabrojao, ja sam ovde zapisao tabulatore iz ovog njegovog skupa materijala koje je dao, pa je rekao 5, 11, 12, 13, 15, 29 i 25 i onda se nije na njih osvrnuo. Ja ne razumem? Je li on to uvodi ove tabulatore ili je, jednostavno, odustao da se njima bavi? O čemu se ovde radi?

SUDIJA ROBINSON: Ne, to nije uvedeno kao dokaz. Gospodin Najs to može da razjasni.

TUŽILAC NAJS: Ne. Ovde su identifikovani kako bi to pomoglo optuženom i njegovim dodeljenim braniocima i Pretresnom veću. Tu se radi o ovim sugestijama koje sam ja dao ovom svedoku. Verovatno će to da se postavi i drugim svedocima, možda i u dodatnom izvođenju dokaza, ali ja ne želim da se optuženi ovim bavi u svom dodatnom ispitivanju, osim ako on to želi.

SUDIJA KVON: Jedini dokumenti za koje želite da se uvedu su oni pod tabulatorom 30.

TUŽILAC NAJS: Da. Kao i uvek, to ste veoma tačno konstatovali.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, možete da počnete sa dodatnim ispitivanjem.

ADVOKAT KEJ: Da li tabulator 30 ima svoj broj?

SUDIJA ROBINSON: Kasnije ćemo time da se pozabaviti s time. Gospodine Miloševiću, možete da počnete sa dodatnim ispitivanjem.

DODATNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala, gospodine Robinson. Samo nekoliko pitanja, doktore Andriću. Dakle, na početku NATO agresije po onim svim dokazima koji su ovdje izvedeni, bilo je mnogo izjava izbeglica, koji su napuštali Kosovo, da beže zato što je bombardovanje, da ili ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je kasnije kao što je to CNN (CNN) objavljivao, ta Si-En-En priča postala zvanična priča albanske strane, kako ne beže zbog bombardovanja, nego beže što ih teraju srpske snage?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vama je pokazano nekoliko izjava koje su uzete ovih dana od raznih lica ...

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, oprostite šta moram da se javim. To radim vrlo nerado, ali optuženi stalno postavlja ta strašno sugestivna pitanja koja, po mom mišljenju, nisu ni od kakve koristi za Pretresno veće.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, kroz ovo smo već prošli. Ja pokušavam, što je moguće više, da budem popustljiv prema vama, ali morate da se disciplinujete i da ne postavljate pitanja kojima se sugeriše odgovor svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Neću da postavljam nikakva sugestivna pitanja. Gospodine Andriću, mi smo na snimku koji je napravljen 1999. godine videli neke članove Privremenog izvršnog veća. Imali smo prilike da vidimo gospodina Guđufija, gospodina Jašarija koji govore pred većim brojem albanskih izbeglica o tome da oni treba da se vraćaju u svoja sela. Jesmo li to videli?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Jesmo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, objasnite kako to da članovi Privremenog izvršnog veća, čak, listaju po mapi u koja sela

mogu da se vrate, u koja ne mogu. Da li je to u koja mogu, u koja ne mogu, vezano za pitanje njihove bezbednosti, ili ne? Da ili ne?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Apsolutno. Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li oni agituju kod njih da se svi vrate u svoja sela?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da, tamo gde je moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li, s druge strane, ovde se pojavljuje teza kako njih, te iste vlasti, izbacuju iz sela i teraju preko granice?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa, to nije tačno. Snimci su jasni i mi smo upravo cele NATO agresije, znači, celoga rata se upravo bavili tim ljudima i vraćali te ljude u ta sela i zbrinjavali ih u svakom pogledu. Znači, i medicinski i hranom i bezbednošću i svim ostalim što je bilo potrebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Videli smo sada iz ovih izjava uzetih pre nekoliko dana, da ti ljudi, dakle, kojima je tada ... Videli smo Guđufija, Jašarija i druge, govoreno da se vrate u sela, sada govore da su ih Srbi isterivali iz sela. Kako je moguće da ti isti ljudi koji razgovaraju onog dana o kome se radi i gde vidimo smimak, sada, 2005. godine govore da su ih Srbi isterivali iz sela? Imate li neko objašnjenje za to?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Imam, kako da ne. Ja čak mogu i da shvatim te ljude. Ti ljudi su pod strahovitom presijom. Jedino što oni mogu da izjave jeste upravo to što su izjavili. Oni drugo ništa ne smeju ni da izjave. Posebno je slikovito prikazan slučaj advokata koji je apsolutno ... Apsolutno ja shvatam čoveka. Čovek mora da spasi goli život, jer je čovek ... Nemoguće je, znate ...

SUDIJA ROBINSON: Doktore, pod kakvim bi pritiskom oni sada trebali da budu?

SVEDOK ANDRIĆ: Oni bi, uvaženi gospodine sudija Robinson, bili pod strahovitim pritiskom. Mislim da bi im život bio ugrožen. I nji-

hov je život sigurno i sada ugrožen. Oni su morali da daju takvu izjavu. Ja ću potkrepiti to činjenicom: da li je moguće da advokat, znači, to nije seljak, nego advokat, čovek koji se celog života bavio advokaturom, ne zna da su novinari, nego kaže: "Nismo znali. Mi smo mislili da su novinari, a, u stvari su bili ovi iz SUP-a" ili hiljadu drugih nelogičnih konstrukcija koje je on izneo u svojoj izjavi. To je, to je očigledno. Oni su pod strahovitom presijom. Ja njih shvatam da oni moraju tako da pričaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad ste već pomenuli, kad ste već pomenuli taj primer, gospodin Najs je citirao ovog advokata gde koji je objasnio da on nije znao da su novinari. Sad mi recite, kad vam se neko približi s mikrofonom u ruci i pred televizijskim kamerama, da li vi smatrate da imate posla sa novinarom ili pretpostavljate da je to neko iz policije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Apsolutno ...

SUDIJA ROBINSON: Ne dozvoljavam takvo pitanje. Nemojte na njega da odgovorite. Sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Taj isti advokat po onome, ja nemam transkript sad jer je gospodin Najs vrlo brzo preko toga prelazio, kaže da je NATO napadao samo tenkove. Da li vam je poznato, gospodine Andriću, ako bi bilo tačno da je NATO napadao samo tenkove, koliko je to tenkova NATO uništio za 78 dana bombardovanja?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Za 78 dana 13 tenkova i oklopnih transportera.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je svaki dan tih 78 dana celodnevno bombardovanje Kosova i Metohije nešto što je činjenica, ili nije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da. Apsolutno. To je bilo neverovatno. Bukvalno 24 sata je trajalo bombardovanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs vas je pitao u vezi sa ovim izjavama civila koji su stradali u onim kolonama. Pominje se Meja, Bistražin (Bistrashin), dakle nekoliko, nekoliko onih drastičnih primera. Da li su tu bombardovani civili i koliko je civila poginulo u tim kolonama?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da, bombardovani su civili i poginulo je na stotine civila. Ja mogu čak i precizno da ponovim ponovo. Tačno znam gde je koliko poginulo. U Bistražinu i Meji je poginulo 87 na licu mesta, a 28 je umrlo u toku transporta u bolnicu i u samoj bolnici. To je što se tiče Bistražina i Meje. U Koriši (Korisha) je poginulo stotinu civila, od toga tridesetoro dece. I na jednom i na drugom mestu bilo je preko stotinu teško povređenih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tada, pošto ste vi bili na licu mesta i zbrinjavali, bavili se tim humanitarnim pitanjima, u blizini tih kolona koje su bombardovane ili u blizini onog autobusa na mostu koji je pogođen, gde je poginulo, takođe, mnogo ljudi, znači, u blizini tih masovnih stradanja, bilo nekakvih tenkova ili nekakve vojske?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne. Kolona na relaciji Meja-Bistražin je bombardovana 14. aprila 1999. godine od 13:30. Ta akcija bombardovanja je trajala skoro dva sata i u nekoliko navrata je ... Znači, avijacija se vraćala i bombardovala te kolone. U trenutku kad je zdravstveno osoblje iz bolnica Đakovica i Prizren zbrinjavalo povređene na licu mesta, u to vreme su još trajala raketiranja ostatka kolone. Apsolutno nije bilo nikakvih vojnih objekata niti tenkova u blizini, niti bilo čega što je bilo vezano za vojsku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo kratko da pređem, gospodin Najs je čitajući izjavu ove svedokinje koja se nalazi u tabulatoru 5.9, posebno naglasio da je ona bila nepismena. Da li možete da vidite u tabulatoru 5.9, to je druga ova izjava koja je data, da u poslednjoj rečenici piše, citiram: "Izjava mi je naglas pročitana, priznajem je za svoju i svojeručno je potpisujem". Dakle, upravo zato što

je nepismena, pretpostavljam da je to uobičajeni postupak da se nepismenom svedoku naglas pročita izjava da bi video da li je ona tačno izrazila ono što je taj svedok rekao.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U tabulatoru 5.9 imate ove dve izjave. Da li se te izjave u potpunosti podudaraju sa onim snimcima koje smo pre toga videli i koji opisuju isti događaj, oni spaljeni traktori, ugljenisana tela, odnosno, tu veliko stradanje do koga je došlo toga dana? Da li se te izjave podudaraju sa tim materijalom koji je tada i toga dana i u to vreme snimljen na licu mesta?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da, u potpunosti. Ja sam toga dana 15 minuta pre početka raketiranja na ovom mestu bio i razgovarao sa tim ljudima. U potpunosti se podudaraju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodin Najš je želeo da tvrdi kako su doktori koji su ostali u Đakovici, ostali na vlastitu inicijativu, a ne zato što su ih pozvali ovi ... Vlasti, kako se naširoko kaže. A, evo, ja imam ovu izjavu koju je sad rekao ... Gospodin Najš, koju je podneo, koju je, koju je 25. februara 2005. godine dao Samilj Juniku (Samil Juniku) ... Ta vam je data maločas u pauzi ... To je izjava koja je uzeta 25. februara 2005. godine i na kraju druge strane, taj, dakle, pretpostavljam da je lekar, kaže u poslednjoj rečenici na drugoj strani: "Ponovo sam o tome pitao kolegu i obavešten sam da je doktor Muhadžiri (Muhaxhiri) pozvan da ostane u bolnici od strane tadašnjeg direktora bolnice, doktora Save Stanojevića".

TUŽILAC NAJS: Pre nego što svedok odgovori, ako će optuženi dalje po tome da ispituje, onda, svakako, mora da ide i na drugu stranicu, do onog odlomka: "U prisustvu mojih pacijenata i vojnika ..."

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne dajem, obično, gospodinu Najšu uputstva na šta treba da ide u citiranju. On je poznat po tome što citira iz konteksta, a ja citiram pune rečenice. Ali sledeća rečenica glasi ... Dakle, da li se ovde vidi da je upravo vlast u licu upravnika

bolnice, koji je Srbin, pozvao doktora da oстане u bolnici? Dakle, da ne može da stoji ova tvrdnja da su doktori bili na vlastitu inicijativu tamo i da ih vlasti nisu pozivale?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To je bio generalni stav i ja sam rekao da sam 25. marta ujutro, znači, lično napisao i potpisao naredbu gde sam tražio da svi zdravstveni radnici na teritoriji Kosova i Metohije ostanu u svojim ustanovama i nastave nesmetano da rade. Proglašeno je ratno stanje i to je bila dužnost svih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Sledeći pasus, da odmah nastavim ovo na čemu insistira gospodin Najs, bez ikakvog preskakanja, znači, posle ovoga kad kaže "Pozvao ga direktor da oстане" kaže: "Sa samo mog odeljenja bila su, možda, četiri doktora sa svojim porodicama, kao i nekoliko sestara koje su boravile, danonoćno, u bolnici. Slična situacija je bila i u drugim delovima bolnice. Kao šef odeljenja uvideo sam da se osoblje plaši policije i vojske u koji su bili u Đakovici i ja sam odlučio da oni mogu da ostanu da žive u bolnici". Dakle, on kaže da je odlučio da oni ostanu da žive u bolnici, a napred kaže da je Sava Stanojević, direktor bolnice, njih pozvao. Insistiralo se, dakle, da doktori ostanu u bolnici da leče. Recite mi prvo, u Đakovici koji je procenat stanovništva Albanaca?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: 95 posto, možda i više. 99 posto su bili Albanci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, direktor bolnice insistira da doktori ostanu da bi lečili 99 posto pacijenata koji su, u stvari, Albanci.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako to dovodite u vezu sa tvrdnjom kako vlasti isteruju Albance sa Kosova i Metohije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa to uopšte nije tačno. u Đakovačkoj bolnici je bilo 1.700, pardon, 731 zaposleni. Od toga je bilo 605 Albanaca i ovo što se dešavalo u Đakovici, moglo je da se deša-

va na čitavoj teritoriji Kosova i Metohije. Znači, važno je isto pravilo. Vlasti nikoga nisu isteravale. Ja sam 25. ujutro napisao tu naredbu. Posebno sam skrenuo pažnju da osobe koje, znači, zdravstveno osoblje koje misli da nema sigurnost i bezbednost svoje porodice, može svoje porodice da smesti u prostorije zdravstvenih centara. Tako je bilo na teritoriji čitave teritorije Kosova i Metohije. Jedino su u Đakovici lekari Albanci ispoštovali do kraja i bez ikavih problema, znači, niko ih nije proganjao, što važi ... Upravo sad hoću da potenciram, koleginica koja je poslala svoju izjavu i koja je čitana ovde pre nekoliko dana, ona je rekla da su je isterali. Neverovatno, isterali su koleginicu u Kliničko-bolničkom centru, a u Đakovici je ostalo 605 ljudi, Albanaca da i dalje rade bez ikavih problema. Koleginica je bila odsutna u ratnom stanju nedelju dana sa posla i ona je izgubila posao i zbog toga je otišla sa klinike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad ste to pokrenuli, pokazaću vam da niste u pravu da je u pitanju nedelja, nego mnogo više, ali, ali, molim vas, da li se imalo u vidu da kad se radi o stavu da se ljudi sklone u bolnicu, da se podrazumeva da će čak i NATO poštovati bolnicu i da neće bombardovati bolnicu?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Apsolutno. Upravo to je i bio cilj. Znači, ako su se plašili za svoje porodice, mogli su da ih sklone u bolnice. Bolnice su jasno obeležene i tamo su te porodice, njihove, imale sigurnost, a oni su mogli mirno da se posvete svom poslu. Ali moram nešto da kažem. bilo je proglašeno ratno stanje, znači nije više važno da li je jedan dan, sedam dana ili 15 dana. Postoji radna obaveza i ta radna obaveza mora da se poštuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA BONOMI: Prije nego što krenemo dalje, možete li na trenutak pogledati tu izjavu molim vas? Postoji li verzija na srpskom gospodine Najs?

TUŽILAC NAJS: Ne.

SUDIJA BONOMI: Gospodin Milošević vam je citirao delove i završio je na vrhu treće strane. Doktore, možete li da čitate na engleskom?

SVEDOK ANDRIĆ: Ne.

SUDIJA BONOMI: Ako vam pročitam, možda možete da komentarišete sledeće. Nakon dela koji vam je pročitao optuženi, nastavlja se: "Krajem nedelje, 8. ili 9. aprila 1999. godine, radio sam ultrazvuk jednom pacijentu u bolnici. Jednom sam razgovarao sa direktorom, doktorom Stanojevićem, koji je bio u poseti vojniku u istom delu bolnice ..." Svedok dalje objašnjava da je on mislio da je to pripadnik paravojne jedinice i kaže: "U prisustvu mog pacijenta i vojnika, doktor Stanojević me je ispitivao o osoblju i njihovim porodicama koje žive u bolnici. Objasnio sam zašto smatram da su oni tu. Doktor Stanojević mi je rekao da moram da naredim osoblju da prestanu da žive u bolnici. Obavestio sam ga da ja nisam pozvao nikoga od osoblja da boravi u bolnici i zamolio sam da on, kao direktor, da pismena uputstva da osoblje napusti bolnicu posle radnog vremena. Rekao sam doktoru Stanojeviću da ću kao šef odeljenja da postupim po njegovim pismenim uputstvima, kada ih dobijem." Ovo izgleda da je suprotno onome što je pre rečeno? Možete li da objasnite zašto bi doktor Stanojević želeo da osoblje ode iz bolnice?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pre nego što odgovori, radi korektnosti prema svedoku, pročitao bih i poslednju rečenicu ovog pasusa. Poslednja rečenica glasi: "Naš razgovor se tada završio i ni u jednom trenutku, nakon toga, nisam primio pismena uputstva od direktora ili bilo koga drugog." Uputstva koja je tražio u vezi sa napuštanjem bolnice on nikad nije primio. Dakle, niko mu nije naredio da oni napuste bolnicu. To piše ovde u ovoj izjavi.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Miloševiću, imate priliku da postavljate pitanja i da proširite ona koja ja postavim, ali bih vam bio vrlo

zahvalan kada ne biste prekidali moje pitanje svedoku. Doktore Andriću, molim vas da odgovorite na pitanje zašto vi mislite da bi doktor Stanojević rekao da bi osoblje trebalo da prestane da živi u bolnici?

SVEDOK ANDRIĆ: Uvaženi sudija Bonomi, ja bih prvo samo rekao da je opet se i ovde u ovoj, u jednoj rečenici, opet se provlače paravojne formacije. Ja ponovo ponavljam pred ovim Pretresnim većem, paravojnih formacija na teritoriji Kosova i Metohije u vreme nije bilo. Jednostavno, Vojska Jugoslavije ne bi dozvolila bilo kakve paravojne formacije i ona bi to uništila. A što se tiče ovog slučaja, mislim da bi ga bolje komentarisao ...

SUDIJA ROBINSON: Doktore, nije to pitanje. Molim vas da pazite na pitanje.

SVEDOK ANDRIĆ: Ja ću, gospodine Robinson, sada odgovoriti. Mislim da bi to bolje komentarisao doktor Stanojević i ja pouzdano znam, ne znam zašto se ovo ovde desilo i kako je ovaj pacijent, pardon, lekar, znači, dao ovu izjavu. Ja sam posetio đakovačku bolnicu 14. aprila 1999. godine, razgovarao skoro sa svim lekarima Albancima i zdravstvenim osobljem koje je tamo radilo bez ikakvih problema. Apsolutno ni jednu primedbu nisam čuo na bilo kakvo ponašanje i na odnos prema tim zdravstvenim radnicima, Albancima. Apsolutno ni jednu. Oni su svi radili. Nekoliko porodica svojih su tu bili smestili. Nikavih problema nije bilo i tako je ostalo i do kraja. Ne može se na jednom primeru koji je za mene problematičan, ne znam zašto je taj doktor tako izjavio, da li je to tačno ili nije tačno, donositi generalno zaključak za šest stotina ljudi koji rade bez problema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro doktore, iz vaše prakse, ako bi ovo što ovaj doktor kaže bilo tačno da mu je rekao doktor Stanojević i da je on tražio od doktora Stanojevića da mu to pismeno da, ako bi to bilo tačno, da li bi njemu doktor Stanojević dao pis-

meno, ili ne bi?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa doktor Stanojević ne bi mogao da mu da to, jer, jednostavno, takav nije zvaničan stav i on mu zato upravo nije ni dao i on je ostao tu. Ako je sve ovo tačno, kažem, uslovno, šta je on izjavio, znači, doktor Stanojević je čuvao svoje osoblje i oni su ostali tu bez ikakvih problema. Nije mogao da mu napiše to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro i na kraju ove izjave, ovde je, čak, četvoro njih tu izjavu potpisalo, mada ne znam šta osporava od vašeg svedočenja? Kaže u poslednjem redu: "Doktor Zuna, broj tri, je bio prisutan u bolnici, a pored tih doktora, još pet drugih doktora iz mog odeljenja su se javili na posao nakon početka akcije NATO na Kosovu". Dakle imate li, evo ovde je, ovde je ... A onda se, onda dalje piše na sledećoj strani: "Oni koji su popisani pod jedan, dva, tri i pet, kao i doktor Zuna, ostali su u bolnici nakon 24. marta 1999. godine". Da li vi imate ... Da li možete sada da se setite, da ne bismo sada tražili po ovim vašim tabulatorima, koliko je medicinskog osoblja u đakovačkoj bolnici bilo albanske nacionalnosti?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: 605.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je neko od tih 605 Albanaca koji su radili u bolnici, da li ste dobili izveštaj da je maltretiran, udaljen ili na bilo kakav način diskriminisan?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao vas je gospodin Najs o slobodi štampe. Da li imate predstavu o tome koliko je listova na albanskom izlazilo na Kosovu?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Oko 25, što nedeljnika, što dnevni-ka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su ti listovi otvoreno kritikovali državnu politiku, mene lično i tako dalje i, uopšte, nastupali sa

pozicija albanskog separatizma i izlazili, objavljavani i mogli da se kupe ne ulicama?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da. Pisali su sve što su želeli. Nikakvih nije bilo ograničenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je ijedan broj ijednog lista zabranjen?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Nikada. Na teritoriji Kosova i Metohije, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitao vas je gospodin Najs u vezi sa onim trovanjem, tom aferom, tobožnjeg, trovanja ranih devedesetih godina. Vi ste ovde objasnili da su vršeni laboratorijske analize krvi, urina i tako dalje. Da li vam je poznato da je pronađena ijedna laboratorijska analiza u kojoj je pronađeno prisustvo bilo kakvog otrovnog sredstva?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne. Apsolutno ni jedna, mada je gospodin Najs pomenuo neki izveštaj. Ja za taj izveštaj, zaista, ne znam i mislim da to nije tačno. Komisija je, znači, od 11 članova donela, podnela izveštaj. Taj izveštaj je kasnije usvojen i u Svetskoj zdravstvenoj organizaciji. Apsolutno nije dokazano ... Dokazan ni jedan slučaj trovanja, a bilo je oko stotinu hiljada slučajeva koji su za tri i po meseca prodefilovali zdravstvenim ustanovama na teritoriji Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodin Najs je citirao tabulator 6. Ja ga sad više nemam jer sam ga odložio, pošto tada nije bio prihvaćen, a sad je prihvaćen, Ali imam ovaj engleski prevod gde piše "Doktor Branko Poček". Doktor Branko Poček, pretpostavljam, nije Srbin. Ovde je reč o saveznom, o Saveznom komitetu koji je raspravljao ovo pitanje, je l' tako?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: On je bio direktor Saveznog zavoda za zdravstvenu zaštitu, u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. "Doktor Branko Poček je rekao da su etičke norme i Hipokratova zakletva prekršeni na Kosovu

zato što su se zdravstveni radnici rukovodili određenim političkim ciljevima". Da li je to ono što je ustanovljeno tada na federalnom nivou, ono čega se vi sećate?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da, to je bio nastavak manipulacija od štrajka rudara u Starom Trgu (Stariterg) februara 1989. godine, pa, onda, preko 1990. godine i ovog masovnog trovanja, generalnog štrajka 3. septembra 1990. godine i tako dalje, i tako dalje. Bilo je tih ... Niz manifestacija, fingiranih, koje više čovek ne može ni da popamti sve.

SUDIJA ROBINSON: Doktore, samo da pojasnimo ovo: kažete da je u periodu od tri i po meseca bilo oko stotinu hiljada slučajeva navodnog trovanja, je li to tačno?

SVEDOK ANDRIĆ: Uvaženi gospodine sudija Robinson, otprilike je toliko bilo. Međutim, moram reći da su, jednostavno, albanski zdravstveni radnici zabranjivali da se vodi precizna evidencija. Ali je bilo. Dnevno je primano u pojedinim klinikama po 400, 500 pacijenata, a otpuštanu 100 ili 200. Znači, cirkulisalo je svakoga dana, menjali su se i tako je bilo na teritoriji čitave, čitavog Kosova i Metohije. Preciznih podataka nema, ali to je trajalo od sredine marta 1990. godine do sredine juna 1990. godine i repovi su se provlačili nešto kasnije, a moram da kažem, to isto se dešavalo na teritoriji Kosova i Metohije, istovremeno se dešavalo i u Makedoniji, u naseljima koja su naseljena albanskim stanovništvom. Znači da je akcija ...

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

SVEDOK ANDRIĆ: ... bila sinhronizovana.

SUDIJA ROBINSON: Hvala. Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doktore Andriću, tada je ... Tada su se time bavili stručnjaci, koliko se vidi iz ovog izveštaja, a pret-

postavljam da se sećate i mnogo šire nego što je ovaj izveštaj, stručnjaci iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, iz velikih centara koji raspolažu specijalistima za otrove i tako dalje. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da, tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim da je ovde pogrešno interpretirano, ne mislim prevedeno, nego interpretirano ono što je rekao doktor Vojvodić, koji govori ... Doktor, "General, doktor, Vladimir Vojvodić je rekao da toksikološka služba na Kosovu nije razvijena i da ta pokrajina nema stručnjaka na tom području." Tu je tačka. A onda je ono što je citirao gospodin Najs: "'Čak i da su lekari sa Kosova bili na današnjoj sednici', rekao je Vojvodić, 'ne bi bilo moguće voditi profesionalnu raspravu jer oni ne bi bili pravi ljudi za tu raspravu'". Dakle, da li je ovde, ovo što kaže Vojvodić, povezano sa ovom konstatacijom da oni nemaju toksikologe ili on diskriminiše, na neki način, ove ljude sa Kosova? Da li je vama kao lekaru ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ne, samo

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... poznato ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, drugi deo vašeg pitanja je vrlo sugestivno.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Činjenica je da mi u to vreme, na teritoriji Kosova i Metohije, u zdravstvenim ustanovama nismo imali razvijenu toksikološku službu. Apsolutno je nismo imali i glavni problem u zdravstvu je, jedan od glavnih, u stvari, problema u zdravstvu je bio taj. Znači, nismo imali toksikologe i teško smo se borili sa takvim stvarima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je po struci, na primer, onaj lekar, Albanac, koji daje izjave kako se, ako se sećate sa onog, sa onog video snimka, koji daje izjave o tome kako sprovode terapiju, eto, na bazi svojih procena i nalaza? Šta je on bio po struci?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Profesor Aljuš Gaši (Alush Gashi) koji je davao intervju e i pominjao amajlije, je u to vreme bio anatom. Znači, radio je na Institutu za anatomiju. Profesor Ali Zatrići (Ali Zatriqi), koji se pojavio i on tražio pomoć iz Zagreba i Ljubljane, i pored njega profesor Hajredin Ukeli (Hajredin Ukeli) su bili, jedan opšti hirurg, drugi dečiji hirurg.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle niko ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ne znam koliko još namervate da ispitujete ovog svedoka, ali mislim da bi trebali da završite pre sledeće pauze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja se nadam da ću to i da učinim i nastojaću da to učinim, gospodine Robinson. Molim vas, doktore Andriću, juče vam je, odnosno, kad kažem juče, mislim prethodnog radnog dana, ovde data izjava ... Ja ne mogu sada da prelazim preko svih izjava, ali, evo, uzeću jednu od njih ... Izjava Meščire Čapuni-Brestovci (Meshqyre Capuni-Brestovci). To je izjava uzeta 22. februara 2005. godine i ovde je, u stvari, transkript video intervjua, pa vas molim da imate u vidu samo nekoliko stvari. Na drugoj strani kaže dotična, koja daje izjavu: "24. marta sve kolege su radile. Situacija je bila napeta i svi su se plašili. Nakon radnog vremena otišli smo kućama, tako da možemo sledećeg dana da se vratimo na posao." Onda kaže dalje da joj je direktor dao, kaže: "Obavestila sam direktora bolnice u čemu je bio problem i on je rekao 'Ja ću da vam dam', rekao je da će da mi da dokument koji će mi omogućiti da slobodno idem gradom i da idem na posao, zato što je jedan moj kolega već zatražio jedan takav dokument". Da je umiri, on joj je dao neki dokument da potvrdi da radi u bolnici i tako dalje, ne zato što je izdavao takve dokumente, nego zato što je neki njen kolega već to tražio. Da li je ona bila u to vreme, na bilo koji način, u opasnosti u gradu, u Prištini?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Apsolutno onoliko koliko i svi ostali lekari, bez obzira na nacionalnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad, pogledajte, u ovom što je obeleženo kao klip dva: "Tokom noći, pošto nismo hteli da otežavamo dodatno situaciju moje sestre, odlučili smo da idemo prema makedonskoj granici." Ovde kaže "Odlučili smo da idemo ka makedonskoj granici". Da li se ovde, da li se ovde pominje, čak i u ovoj izjavi od pre dva, tri dana da je neko od ... Da je na nju vršen pritisak ili da ju je neko oterao da ide ka makedonskoj granici? Ona kaže "Odlučili smo da idemo ka makedonskoj granici".

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: To je bila njihova lična odluka. Isto kao što je bila odluka moje porodice, na primer, moje supruge i moje ćerke da napuste teritoriju Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kaže da su čekali na granici i dalje pred kraj kaže: "Osmog dana neki su vojnici" i tako dalje. Kaže: "Možete da se vratite zato što je Milošević rekao da možete da idete". Pretpostavljam da se mislilo na neku od mojih javnih izjava da se vraćaju izbeglice u svoje domove i tako dalje. Ali to nije bitno. Ovde je poenta na ovome da kaže "Osmog dana". Dakle oni osam dana stoje na granici. To je nešto više od onu nedelju dana koju ste pomenuli da je nema na poslu. Vi ste pomenuli nedelju dana.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde ona kaže da osam dan stoje na granici i onda kaže opet: "Odlučili smo da se odmah vratimo". Pogledajte sledeću stranu, dakle, ni osmog dana ... kaže: "Vratili smo se kući autom", to piše, ali tog osmog dana ona se nije javila na posao, nego piše dalje u klipu tri: "Ostali smo u kućama desetak dana i nismo se usudili da izlazimo", a onda ... Znači ako su osam dana bili na granici, pa posle toga da nije bilo nikakvog međuvremena, još 10 dana sedeli kod kuće, onda je mogla da se pojavi na poslu najmanje posle 18 dana, ako to možemo da saberemo? I onda kaže, na kraju ovog prvog pasusa, klip tri: "Kad sam tamo otišla, direktor je delovao tužno i rekao je da mu je žao, ali da smo ostali bez posla zato što ih nismo obavestili da nećemo da radimo i da ne

možemo da dobijemo platu za prethodni mesec". Molim vas, pošto ste vi bili rukovodilac u zdravstvu, ako neko ne može da dobije platu za prethodni mesec, da li se to može desiti ako je za taj prethodni mesec radio ili ako nije radio?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Samo ako nije radio. Inače, nemoguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad mi recite, pošto, takođe, te propise biste morali znati, da li to neprijavljeno odsustvovanje sa posla, ne pet, nego u ovom slučaju najmanje 18 dana, predstavlja zakonski razlog za prestanak službe, ne za Albance, nego i za Srbe i za Turke i za Rumune ili Mađare ili bilo koga u Beogradu, ili u Novom Sadu ili u Nišu ili bilo gde u Srbiji?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Za sve, jer je bilo i proglašeno ratno stanje, čak je i odsustvo od jednog dana povlačilo otkaz ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pustite vi ratno stanje sad i odsustvo od jednog dana. U mirno doba, da li ako neko ne dođe 18 dana na posao, a to nije najavio, je li mu prestaje služba ili ne? I u Beogradu i u Nišu i u Novom Sadu i bilo gde?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to zakonski propis koji važi svuda u Srbiji?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Svuda, na čitavoj teritoriji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodin Najš je ... Ovo će biti poslednja stvar ...

SUDIJA BONONI: Doktore Andriću, da li bi bilo, možda, lakše da se taj doktor zameni?

SVEDOK ANDRIĆ: Ne razumem. Kako zameniti?

SUDIJA BONONI: Ako sam ispravno shvatio, ukoliko neki doktor

tokom ratnog stanja bude odsutan jedan dan, da je to dovoljan razlog da se on otpusti ili da mu se ne dozvoli da se vrati na posao. Da li je u takvim okolnostima bilo lako da se pronađe neki novi doktor da ga zameni? Da li ste, onda, zbog toga što je to bilo lako, mogli tako rigidno da primenjujete tu politiku?

SVEDOK ANDRIĆ: U ovom slučaju je bilo lako, ali nije bio jedan dan, uvaženi gospodine sudija Bonomi (Bonomy), nego je bilo 18 dana. A znate kad neko 18 dana ...

SUDIJA BONOMI: Ne. Shvatam da se radilo o 18 dana, ali vi ste rekli da u ratnom stanju, ako bi doktor bio odsutan čak samo jedan dan, da to nije moglo da se toleriše i da bi on dobio otkaz. Mene stvarno iznenađuje da je bilo lako da se pronađe novi doktor da ga zameni i to sam hteo da se razjasni.

SVEDOK ANDRIĆ: Ako mene lično pitate, da sam ja bio na mestu tog direktora, ja bih drugačije postupio i onda bih ja kršio zakon. A ovaj je direktor ispoštovao zakon do kraja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste rekli "ijedan dan", da li ste rekli načelno, pošto je bilo proglašeno ratno stanje ili vam je poznato da je neko bio otpušten zato što nije došao jedan dan?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa niko nije otpušten zato što nije došao jedan dan, nego su otpušteni oni koji su ostajali više dana i nisu se pojavljivali. Imamo lekare Srbe koje smo otpuštali, profesore univerziteta koji su bili odsutni više od pet dana i mi smo mu napisali otkaz i više se nikad nije vratio na Medicinski fakultet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je to da se ode u to vreme kad su padale bombe, bilo nešto na šta se moglo računati, a ne nešto što bi se, evo, tek tako moglo nadoknaditi sledećeg dana? Šta ste vi mogli da zaključite ako nekog nema 15 ili 18 dana?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Pa, jednostavno, da je rešio da se ne

vraća na posao više i da ne ispunjava svoje radne obaveze, da se uplašio ili ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Gospodin Najs vam je dao objašnjenje da ste vi bili na nekom sastanku sa visokim vojnim rukovodiocima pa smo, na kraju, došli do objašnjenja da je reč o zapisniku sa "Petnaeste sednice Privremenog izvršnog veća Autonomne Pokrajine Kosova i Metohije, održane dana 24. marta 1999. godine". Ja ovde nemam oznaku, odnosno na ovom drugom primerku ima. To je ... Piše nešto 319, tabulator 33, valjda egzibit (exhibit, dokazni broj) 319, tabulator 33. to nam je pred ovu pauzu, ne ovu pauzu, nego prethodnog dana, podelio gospodin Najs ...

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: To je tabulator 25 iz ovog skupa dokumenata koji su danas ujutro podeljeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je kratak zapisnik ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, 25 ne postoji u ovom svežnju dokumenata.

TUŽILAC NAJS: Naravno. To je tabulator 25 u verziji svedoka, a vi ste, naravno, dobili taj popis, a to je bio prethodni dokazni predmet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kod mene postoji u tabulatoru 25 upravo ovaj dokument, pa je, verovatno, neka tehnička greška. Dakle, ovo je kratak zapisnik i ovde se radi o sednici Privremenog izvršnog veća. Hvala, gospodine Robinson. Dakle, ovde se radi o redovnoj sednici, dakle Izvršnog, Privremenog izvršnog veća i kaže se: "Sednici prisustvuju", vi, molim vas, dodajte ko nedostaje, jer piše "Vukašin Andrić" ... Pretpostavljam da vas ređaju po azbučnom redu, po abecedi kako prisustvujete "Vukašin Andrić, Ratimir Jočić, Dragutin Marković, Guljbehar Šabović, Ćerim Abazi (Qerim Abazi), Zajnelabedin Kurejš (Zajnelabedin Kurejsh), Ivica Nihajlović, Jovica

Jovanović, Selim Guđufi, Ibro Vajt i Petrit Kostari (Petrit Kostari)". Je li to celo ... A kaže: "Odsutni članovi Faik Jašari (Faik Jashari), Verica Tepavčević-Aleksić, Vesko Pirić, Bajram Haliti (Bajram Haliti) i Džafer Đuka (Xhafer Gjuka)". Dakle, je li to ceo taj sastav Privremenog izvršnog veća?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Jeste, 17 članova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 17 članova.

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: 16, 17.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je u tih 17 članova Privremenog izvršnog veća bilo Srba, a koliko ostalih nacionalnosti, Albanaca, Turaka, Roma ...

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Bilo je osam Srba i Crnogoraca i devet ostalih, Albanaca, Roma i ostalih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a onda kaže da sednici prisustvuju i sekretar Izvršnog veća i ... Dobro sada da ih ne nabram sve, ali ću nabrojati ... Govori se o savetnicima i funkcionerima, a onda se kaže: "General-potpukovnik Vojske Jugoslavije, Nebojša Pavković, general-major Vojske Jugoslavije, Vladimir Lazarević, komandant Prištinskog korpusa, general-major MUP-a, Sreten Lukić, general-potpukovnik MUP-a, Obrad Stevanović". To su vojni i policijski funkcioneri koji prisustvuju na sednici Izvršnog veća, koji su, dakle, toga dana u Priptini, a onda se kaže: "Načelnici kosovsko-metohijskih okruga i predsednici opština". Pitao vas je gospodin Najs da li ste vi bili jedini civilni organ vlasti. Koliko je bilo okruga na Kosovu i Metohiji?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Ja mislim pet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle prisustvuju svih pet načelnika okruga. To je sledeći nivo civilne vlasti ispod Pokrajinskog izvršnog veća, je l' tako?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kaže: "Prisustvuju i predsednici opština ...ii

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: 28.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 28 predsednika opština, koji su, takođe, organi lokalne samouprave i može se reći, civilne vlasti. Na dnevnom je redu, kao što se vidi odluka savezne Vlade o proglašenju stanja neposredne ratne opasnosti i drugo odluka Narodne skupštine Republike Srbije o neprihvatanju stranih vojnih trupa na Kosovu i Metohiji i onda se tu kaže da ... Govori se o "ratnoj opasnosti u zemlji u skladu sa aktuelnom političkom situacijom, kao i pretnjama NATO pakta u vezi sa bombardovanjem naše zemlje a zbog, pa pod navodnicima 'neuspeha razgovora' o Kosovu i Metohiji, vođenih u Rambujeu (Rambouillet) i Parizu (Paris), između naše državne delegacije i delegacije kosmetskih Albanaca, uz posredovanje Kontakt grupe (Contact Group). Da li imate predstavu zašto je ovo "neuspeh razgovora" stavljeno pod znake navođa?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Zato što razgovora nije ni bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. E sada, rukovodioci, gledam ... Jedan, dva, treći pasus odozdo: "Rukovodioci vojske i MUP-a su izjavili da se ..."

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, to ne može da se poveže sa unakrsnim ispitivanjem i, zato, ne dozvoljavam ovo pitanje. Budući da je sad vreme za pauzu, mislim da je vreme da završite sa dodatnim ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ga završavam, onda. Da li se ovde vidi da će vojska braniti zemlju od upada iz Albanije?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se vidi da se govori o delovanju terorista i likvidiranju terorističkih bandi?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se govori o brizi o stanovništvu?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se pod stanovništvom podrazumeva sve stanovništvo ili samo Srbi?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Apsolutno svi. Tako smo se i pon-
ašali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je u poslednjem pasusu predsednik Izvršnog veća, Anđelković, naglasio da će se Privremeno izvršno veće i dalje angažovati da se problemi na Kosovu i Metohiji reše političkim sredstvima? Da li to piše?

SVEDOK ANDRIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala gospodine Andriću. Nemam više pitanja. Ne bih želeo da zadržavam svedoka preko pauze. Hvala, gospodine Robinson.

SVEDOK ANDRIĆ: Hvala i vama, gospodine predsedniče. Uvaženo Pretresno veće, ja vas molim da li mogu na kraju da vam se obratim, ako mi dozvolite.

SUDIJA ROBINSON: To je neuobičajeno. Svedoci obično odgovaraju na pitanja, tako da je ova vaša sugestija da nam se obratite, neuobičajena.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Doktore Andriću, ovim se završava vaše svedočenje. Zahvaljujemo vam što ste došli na Međunarodni sud da svedočite. Sada možete da idete. Sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Kada se vratimo, kratko ćemo da čujemo argumente o

prihvatljivosti šest dokaznih predmeta koje je ponudilo Tužilaštvo. Dakle, sada prekidamo sa zasjedanjem.

(pauza)

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, molim vas da budete veoma brzi. Prvo, Meščura Čapuni, video snimak i transkript njenog video svedočenja.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, tako je i tražim da se to uvrsti u spis. Ukoliko se Pretresno veće seća razloga zašto smo mi uopšte postavljali pitanja i zašt ta pitanja u nekom svom delu nisu bila tačna, ne našom krivicom, je zato što mi nismo znali da je trebalo uneti izvesne ispravke u dokument, što se dogodilo nakon što je ona intervjuisana. Njena izjava nosi veliku vrednost i u skladu sa našom molbom treba je posmatrati zajedno sa izjavom doktora Palaške (Pallaska), mada on nije imenovan na ovom dokumentu, ali je bio jedini do kog smo mogli da dođemo u periodu kada je izvršena izmena u dokumentu i koji spada u kategoriju koju je optuženi opisivao preko ovog svedoka, tako da su izjave oba lekara od velike vrednosti u ocenjivanju tog dela svedočenja svedoka Odbrane.

SUDIJA ROBINSON: Primetio sam da svedok nije prihvatio nijedan od vaših komentara, vezanih za informacije koje smo dobili sa video snimka i iz transkripata.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, tako je, ali ovde imamo i ljude koji su imenovani i na osnovu kojih smo izvukli određena zapažanja, a mi čak ni iz kurtoaznih razloga nismo dobili popis imena u pripremanju svedočenja. Takođe i listu imena, i ja nisam dao neke detaljnije komentare o tome što ne postoji dovoljno znanje o tome odakle uopšte dolazi ova lista, iako ovde stoji neko ko je nešto uradio, mislim na kategoriju ljudi koji su nešto uradili i ono što sledi mora da bude tačno. Kada vršite testiranje traženjem samo imenovanih osoba, mi možemo da pronađemo neku drugu osobu koji pripada

istoj kategoriji ljudi, kako bi se dobio materijal sa suprotnim efektom. Moja molba bi bila ta da je materijal koji je sada pred Pretresnim većem materijal koji je prikladan za unakrsno ispitivanje i dobro je da je on sada pred Pretresnim većem sada, kada su pitanja grupisana. Alternativna pozicija i ona se može primeniti i na svih osam izjava, jer postoji i drugih šest, je ako ovo ne bude materijal koji će Pretresno veće da ocenjuje, ja sam onda primoran da uputim zahtev da te ljude pozovem i da ih dodatno ispitam zato što je optuženi postavio neka pitanja na osnovu koga ja tako nešto mogu da uradim. Moja druga poenta je, i neko će da me ispravi ako grešim, ali po mom shvatanju u civilnom pravu je ovakav materijal prihvatiji, ili bi bio prihvaćem ukoliko bi se ovakvo jedno pitanje priključilo i ako bi se obe strane saglasile. Ipak, to je jedna preširoka opservacija i ja ne mogu da ponudim ništa više nego ovu jednu više anegdotsku opservaciju koju je dao moj kolega koji dolazi iz sistema građanskog prava. Časni sudija Kvon (Kwon) možda ima drugačiji stav.

SUDIJA KVON: Ne u Koreji (Korea), u kojoj se primenjuje sistem građanskog prava.

TUŽILAC NAJS: Kakko bilo, ovo su moji argumenti za obe izjave.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, radi se o Palašku i Čapuni.

TUŽILAC NAJS: Da. Što se tiče sledeće dve izjave, koje je navodno uzeo Odbor za prikupljanje podataka o zločinima, to je potpuno kontradiktorno onome čime se svedok koristio. Ali, naravno, svjedok je, kao i obično, imao argumente protiv svih, bez obzira šta je ko govorio.

SUDIJA ROBINSON: Dakle, to su izjave koje su date u odgovoru na izjave koje je dao optuženi. Po kom pravilu ćemo to da uradimo, po Pravilu 92bis ili 89(F)?

TUŽILAC NAJS: Da. U odgovoru na ono što je rekao sudija Kvon, ja sam objasnio da ja u to vreme ipak zadržavao svoje pravo i da smo se mi tada nadali da će jedan istražitelj pronaći te svedoke.

SUDIJA ROBINSON: Kako vi, onda, tumačite odluku Žalbenog veća o pisanim izjavama? Da li vi mislite da je učinak te odluke taj da jedini metod za predaju izjava koje su date u obliku usmene izjave, da je to putem Pravila 92bis ili 89(F)?

TUŽILAC NAJS: Da, mislim da se to odnosi na uobičajene izjave svedoka ali mislim da tu postoje određene rezerve. Ali pre nego što se time pozabavimo, možda da kažem ovo. Kada sam rekao da zadržavam svoje pravo da izmenim svoj stav prema ovim izjavama, da je istražitelj potvrdio da je svaka stvar koji su ti svedoci rekli tačna, onda, setite se da sam to rekao i tada, moja namera je bila da nezavisno od toga kakve su formalnosti bile i kakva pravila, ja sam bio spreman da se to prihvati zato što je to brzi način da se ti dokazi izvedu pred Pretresnim većem. Dakle da to nije imalo nikave štete po ikakve dalje izjave. Dakle, ja bih bio spreman to da prihvatim ako bi bila takva odluka sudija da su se te izjave poklapale. Ali izjave koje strane daju po Pravilu 89(F) ili 92bis su uslovno prihvaćene, i to uvek pod uslovom da ih taj svedok prihvata, izričito po pravilu 92bis ili u onom momentu kada svedok dođe ovde da svedoči i kaže "Prihvatam, to je moja izjava". Ove izjave koje su svedoci potpisali, nisu prihvaćene kao istinite, od istih tih samih svedoka. Oni ih odbacuju. Dakle, one nemaju tu snagu.

SUDIJA ROBINSON: Samim tim se i ne smatraju kao istinite.

TUŽILAC NAJS: Da. Da je Tužilaštvo u jednom momentu predočilo informaciju iz druge ruke o kojoj bi onda Pretresno veće odlučivalo, o istinitosti sadržaja, bilo bi, prosto, nemoguće razlikovati ono šta jeste i ono šta nije informacija iz druge ruke, ako se odlučuje o istinitosti. I da je onda optuženi te izjave podneo kao dokaz kojim dokazuje istinitost ili neistinitost tih materijala, ja smatram da bi

Pretno veće onda to trebalo da odbaci kada bi videlo da li se radi o istinitim ili neistinitim materijalima. I sada kada bi Pretresno veće to prihvatilo, onda bi moralo da prihvati i one izjave koje su prošle nedelje, odnosno preko vikenda, uzete, jer svrha je da se neutrališe prvo prihvaćeni dokaz, dok se ne mogu izvesti dalji dokazi. Što se tiče onog advokata, jedan od problema je taj što je taj transkript u skraćenoj verziji. Oprostite, ne. Dakle, vi imate dužu verziju, koju ja nisam imao. Problem identifikacije je rešen zato što on ovde navodi svoje ime i svoju profesiju i sada, što se tiče njegovog izgleda, to je na vama da odlučite. Što se tiče ovih, u svetlu detaljnih izjava koje je taj čovjek dao pred kamerama dok je bio izbeglica, mislim da ti materijali treba da budu pred Pretresnim većem zato što daju punu sliku događaja, ali kada se vratimo na ova tri dokumenta ...

SUDIJA KVON: Da. U redu. Zaustavimo se ovde. Važna razlika koju ne možemo da ignorišemo je ta da postoji razlika između ova dva video snimka. Jedan je nastao spontano u vreme događaja, a drugi snimak je načinjen nedavno, kada je razgovor vodio istražitelj Tužilaštva i isključiva svrha je bila da se komentariše svedočenje tog svedoka i da se koristi u sudnici. Ne mislite li da je to malo nepošteno prema optuženom zato što on nema priliku da unakrsno ispituje tog svedoka?

TUŽILAC NAJS: Ne mislim da je nepošteno, ali nešto da kažem o tome. Kao prvo, primetio sam da je svedok bio više nego voljan da optužuje Tužilaštvo i istražitelja, da se neprikladno ponašao u pripremi različitih materijala. Kao što sam objasnio, tokom njegovog svedočenja, to su naprosto bili prvih osam ljudi koje smo mi uspeli da kontaktiramo. Tačno je i da je komentarisao pritisak kojem je izložen jedan od svedoka, ali, u svakom slučaju, možda ta izjava o pritisku nije bila sasvim dobra.

SUDIJA ROBINSON: Da, koristio je reč "pritisak", ali nije precizirao od koga je pritisak trebao da dođe.

TUŽILAC NAJS: Naravno, istražitelj vam je na raspolaganju da vam

razjasni sve šta treba da vam razjasni vezano za okolnosti u kojima su ti materijali napravljeni, u bilo kom trenutku. Druga stvar je vezano za ovo što je rekao sudija Kvon. Što se tiče toga da je taj svedok prvi put ispitan kao izbeglica, on je već tada opisivao nešto šta se desilo u prošlosti, dakle, on je već bio napustio svoje selo gde je razgovarao o tome sa tim ljudima pred kamerama. Naravno, to jeste bilo u isto vreme, na neki način, kada se to dogodilo, ali ipak je to bilo u prošlosti, tako da ta dinstinkcija nije tako jasna. Kao drugo, što je već objašnjeno, postoje razlozi zašto oba intervjua mogu da se smatraju tačnim ili netačnim. Svedok Andrić je rekao da je ono što je ovaj advokat rekao tada, tačno, jer je to tada rekao. Međutim, advokat kaže da je u to vreme rekao netačno, jer je bio pod pritiskom, a da je tačno ono što je rekao kasnije, u miru. U vreme kada su ovi snimci napravljeni, to je sve što mogu da kažem, mi smo od tog svedoka mogli da dobijemo samo njegovu priču o tome šta se njemu desilo i zašto je tada rekao to šta je rekao. Setićete se, časni Sude, da u onom video snimku koji smo dobili od Odbrane, svedok nije imao prilike da razmotri još jedanput to što je rekao. Mi mislimo da se najbolji materijali, koji su nam na raspolaganju, uvrste u dokaze i priznajemo da onda optuženi mora da ima priliku da izvrši unakrsno ispitivanje, a Tužilaštvo dodatno ispitivanje. Mi ćemo sa svoje strane svakako da tražimo da nam se omogući dodatno ispitivanje, tako da za godinu dana ili bilo kada tokom našeg dodatnog izvođenja dokaza, ćemo morati to da uradimo. Mislim da je to pošteno zato što ćemo na taj način da omogućimo da Pretresno veće ima uravnoteženu sliku. Dakle, moj odgovor na vaše pitanje je ne, jer, časni Sude, vaše pitanje, možda, u sebi nosi jednu implikaciju da možda neko nije toliko iskren kada nešto priprema za Pretresno veće. A Pretresno veće može da zauzme i drugi stav, a to je da su ljudi iskreniji. U svakom slučaju, nezavisno od te iskrenosti, on je potreban za balansiranu sliku. Što se tiče ove preostale tri izjave u tabulatoru 11, ja sam to kratko obradio. Optuženi se detaljno pozabavio jednom od njih.

SUDIJA BONOMI: Vi se time uopšte niste bavili.

TUŽILAC NAJS: Ne, ja sam samo postavio pitanje svedoku koje se baziralo na tim dokumentima i ticalo se ponašanja doktora u Đakovici.

SUDIJA ROBINSON: Samo trenutak, gospodine Najs.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: U redu, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Ono što sam rekao pre prošle pauze, dokumenti u tabulatoru 11 o doktorima koji su ostali u bolnici u Đakovici, ja nisam ni trebao da vas gnjavim sa tim izjavama, nego sam samo rekao svedoku da se ja koristim tim dokumentima, da bih mu postavio pitanja i optuženi je, svakako, jasno shvatio kuda ja idem, što se moglo zaključiti na osnovu njegovog dodatnog ispitivanja. Dakle, što se tiče ove tri izjave, znači, optuženi se koristio njihovim ponašanjem da bi doneo određene zaključke i mi smo samo pokušavali da utvrdimo da li postoje neki dokazi koji bi mogli Pretresnom veću da daju uravnoteženu sliku o tome.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Kej (Kay), izvolite.

ADVOKAT KEJ: Da, mi smatramo da postoji nesporazum po tom pitanju kada Tužilaštvo prezentira ovakav materijal. Nesporazum postoji između onoga što se tvrdi i onoga što predstavlja dokaz. Dokazi dolaze od svedoka i kroz procedure Suda, bilo po Pravilu 89(F) ili po Pravilu 92bis. Ono što se ovde dogodilo u odnosu na ove izjave je sledeće: materijali koji predstavljaju tvrdnje svedoka koje tužilac uobičajeno postavlja u svom unakrsnom ispitivanju i to čini deo njegovog materijala, ali nije ništa više od toga. Ako će taj materijal u ovoj fazi da se uvede u dokaze, onda sam optuženi nema priliku unakrsno da ispita te svedoke i pred njih da iznese svoje teze. Dakle, niko osim Tužilaštva koje je proizvelo te materi-

jale, ne može da dobije uvid u te informacije ili da ispita te informacije, koje je određena osoba dala u svojoj izjavi. Ja sam upozorio Sud da će to da se dogodi i da kada se o tome donese odluka, mi ćemo, u stvari, postupak pred ovim Sudom toliko da poremetimo da kada to jednom odlučite, doći će pred vas još 500 takvih izjava i onda vidimo kuda to vodi. Kada se ovaj materijal iznese kao tvrdnja pred svedoka Odbrane i ako svedok Odbrane nešto o tome kaže, a tužilac se s time ne slaže, a veruje da je to relevantno za optužnicu, onda on to može ponovo da iznese pred Sud, kad opet na njega dođe red da iznosi svoje argumente. Dakle, tako treba da izgleda postupak. Mi nećemo moći da se pozabavimo svim stvarima kojima treba da se pozabavimo u sledećoj fazi suđenja, ako se sprečavamo da usvojimo određenu proceduru u ovoj fazi, u odnosu na naše unakrsno ispitivanje svedoka Odbrane. U kontinentalnom sistemu postoje sasvim određene procedure, određen način uzimanja dokaza u sudnici i to je pod kontrolom sudije. Ovo šta mi imamo ovdje je kontradiktoran način postupanja i to moramo da imamo na umu.

SUDIJA ROBINSON: A kad je reč o prihvatljivosti dokaza, to je po Pravilu 89(C), a to dolazi iz civilnog prava.

ADVOKAT KEJ: Iznošenje dokaza po Pravilu 89(F) traži da svedok u sudnici potvrdi tu izjavu. Pravilo 92bis ima jasnu proceduru. Moraju da postoje kumulativna pitanja koja će da dopuste da se procedurom Suda te izjave usvoje kao dokazi. Pravilo 89(C) dopušta dokaze koje imaju dokaznu vrednost i koji su relevantni. Ono što imamo ovde ne spada u kategoriju dokaza zato što to nije prošlo kroz vaš postupak, vas kao sudija ili kroz procedure u sudnici. To je samo materijal koji bi se, normalno, postavio u obliku pitanja tužioca.

SUDIJA ROBINSON: Ako se svedok slaže s onim što je izneto od strane tužioca, šta onda?

ADVOKAT KEJ: U tom slučaju se pod određenim okolnostima može usvojiti, ali ne treba da se postavi kao pravilo, da se prihvata onda svaki pojedini dokument. Pitanje je koliko je taj dokument relevantan i važan, po mom mišljenju. Ali ako ga potvrdi svedok, onda je moguće da se taj materijal usvoji kao dokaz, ako to žele sudije.

SUDIJA ROBINSON: Ali ni u jednom od ovih slučajeva se svedok nije složio s onim šta je iznosilo Tužilaštvo.

ADVOKAT KEJ: Ne, nije i ako će tužilac na to da se oslanja, onda to mora da se iznese pred Sud u uobičajenom obliku i mora biti podložno preispitivanju u sudnici. To neće biti slučaj ako ove izjave postanu dokazni predmeti u ovom suđenju, ako se prihvate na ovaj način na koji predlaže tužilac, u ovoj fazi. Mi znamo da se Pretresno veće brine zbog umnožavanja dokumenata u ovom Predmetu i neka od ovih pravila su upravo zato i izrađena kako bismo se usredsredili na bitne materijale, koji su bitni za suđenje i da sprečimo da sporedna pitanja ulaze u razmatranje. Ako su to pitanja koja se odnose na postupke i ponašanje optuženog, onda bi jasno bilo da ih moramo usvojiti. Ali mi se sada bavimo tangencijalnim pitanjima i po našem mišljenju ova rasprava je unela puno šire materijale u ovo suđenje, nego što je to potrebno.

SUDIJA ROBINSON: Šta je sa izjavom poslanika kanadskog Parlamenta, uzimajući u obzir da je svedok bio s njim, kad je on bio na Kosovu?

ADVOKAT KEJ: Slažem se da je to prihvatljivo zato što je to dokument koji je on napisao i vidimo da to potpada pod pravila. Ali kao što su drugi primetili, ja sam advokat koji se bavi anglo-saksonskim pravom, ali u vlastitoj jurisdikciji nisam bio aktivan duže vremena.

SUDIJA ROBINSON: Pa to nije nešto čega treba da se stidite.

ADVOKAT KEJ: U zadnje vreme se više bavim međunarodnim

pravom nego domaćim, tako da je prethodna tvrdnja istinita i to ne sporim.

SUDIJA BONOMI: Gospodine Kej, ove dve formalne izjave, uzete u bolnici za koje je svedok rekao da ih je uzeo istražni sudija, da li one treba da se formalno uvedu po Pravilu 92bis ili 89(F), a ne na ovaj pseudo-formalan način u obliku u kojem su sada?

ADVOKAT KEJ: Gospođica Higin (Higgins) i ja smo o tome raspravljali jer smo svesni tog problema, ali kao što se dogodilo za vreme izvođenja dokaza Tužilaštva, budući da je ovo dokument koji je nastao u ono vreme, za vreme svih tih događaja i naizgled je to službeni dokument. On na taj način postaje dokument.

SUDIJA ROBINSON: To je *res gestae*.

ADVOKAT KEJ: Za vreme izvođenja dokaza Tužilaštva ponuđeni su službeni dokumenti gde su mnogi, na primer, gospodin Lilić i drugi koji su o njima govorili, nisu imali pojma kako su ti dokumenti nastali, ali su oni u to vreme bili službeni dokumenti i mogli su da se iznose u sudnici. Koja će težina da se da takvim dokazima, to je, naravno, drugo pitanje.

SUDIJA ROBINSON: Ali ništa u tim izjavama ne dokazuje da su to službeni dokumenti ili da su te izjave uzeli ljudi koji su bili za to ovlašteni.

ADVOKAT KEJ: Pa možda sam ja dobro upoznat sa dokumentima u ovom Predmetu i ako uporedite te dokumente s drugima koji su službeni dokumenti, primetićete da su sastavljeni na isti način. Ako svedok kaže da su te izjave uzeli istražne sudije, a on je upoznat sa okolnostima, onda je verovatno tako. Ne vidim na dokumentu nikakav pečat, ali, naizgled, ti dokumenti nalikuju na dokumente koje smo već imali. Naravno, na Pretresnom veću je da odluči koju će težinu da da takvim dokumentima.

SUDIJA ROBINSON: Hvala, gospodine Kej. Gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Robinson. Ja se bojim da ovim formalnim razmatranjem se stavlja u drugi plan ono što se stvarno događalo, jer ovde je reč o dokumentima koji pokrivaju jedan događaj, koji niko nije osporio. Reč je o bombardovanju kolona izbeglica u kojima su poginule stotine ljudi. I to uopšte nije sporno. Vi ste mogli na videu da vidite, proteklog dana, srušen ceo centar Prištine. Teza gospodina Najsa je da to nije imalo nikakav uticaj na bežanje izbeglica kad se sruši ceo centar Prištine, ili kad se ruše civilni objekti i gađaju kolone, nego da su sve to činile srpske snage, što je besmisleno i apsurdno. Prema tome, sada, 2005. godine, ja mogu sad da vam potpišem da nećete naći ni jednog jedinog Albanca na Kosovu i Metohiji, sa časnim nekim izuzetkom, koji sme da se usudi da kaže neku drugu priču, osim ove priče koju su oni proglasili. To je ta CNN-Olbrajtova (Madeleine Albright) priča, da Albanci se iseljavaju sa Kosova jer ih teraju Srbi. A sve ovo što je učinjeno u bombardovanju, rušenje centara gradova, civilnih objekata, pogibija stotina ljudi u tim bombardovanjima, tvrdi se da nije imalo baš nikakav uticaj na njih, čak da su Albanci smatrali da je to dobrodošlo i da su oni, kako se često kaže *“Welcome NATO bombing”* (Dobrodošlo NATO bombardovanje), što je besmislica. I ako sad mislite da neko može u javnosti da kupi tu priču, onda možete da raspolazete sa ovakvim činjenicama, koje uopšte nisu činjenice. I mislim da izjave uzete prekjuche, 2005. godine, od nekih učesnika događaja iz 1999. godine, nemaju nikavu vrednost.

SUDIJA ROBINSON: Hvala vam, gospodine Miloševiću.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Počeću sa svjedocima u tabulatoru 5.9. To su izjave koje je dao optuženi, na koje je tužilac odgovorio izjavama koje su navodno uzete od istih svedoka, a to su Zoje Ćuni i Labinot

Sulja. Te uzjave, po mišljenju Pretresnog veća, su trebale da budu prezentirane ili po Pravilu 92bis ili 89(F). Zbog toga se ne prihvataju kao deo dokaza optuženog, a Pretresno veće ovim podstiče optuženog da iskoristi te procedure kojima je, upravo, svrha da ubrza postupak pred ovim Sudom. Izveštaj poslanika kanadskog Parlamenta, gospodina Robinsona, se usvaja. Izjave Meščure Čapuni, lekarke i video snimci sa doktorom Palaškom i advokatom, gospodinom Fušajem, se ne usvajaju. Mi se slažemo s onim što je rekao gospodin Kej da su te izjave, jednostavno, samo tvrdnje. Ni u jednom trenutku se svedok nije složio sa bilo čime što je Tužilaštvo reklo u odnosu na informacije u tim dokumentima i zbog toga se oni ne usvajaju.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ROBINSON: Treba da razjasnim da, odbacujući kao dokazne predmete optuženog izjave Labinot Sulje i Zoje Čuni, takođe odbacujem i izjave koje je izneo tužilac, kao odgovor na njih. Gospodine Miloševiću, vi ste koristili i izjavu Junikua (Juniku). To može da se usvoji na temelju toga da ste vi to koristili. Imate li komentar na to?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ne znam na koju izjavu sada mislite, gospodine Robinson, pošto ...

SUDIJA ROBINSON: To je izjava Samile Juniku (Samila Juniku) koju je dao tužilac, a vi ste se osvrnuli na nekoliko odlomaka.

SUDIJA KVON: To je ona doktorka koja je pozvana da ostane u bolnici.

SUDIJA ROBINSON: Tu se govorilo o doktoru Stanojeviću i to ćemo da usvojimo, ali nećemo da usvojimo izjavu Šahina Roke (Shakin Roka) i Vojce Vule (Vojce Vula). Molim da sekretar da broj za izveštaj

gospodina Robinsona, koji je bio u tabulatoru 30.

sekretar: Tabulator 30 će biti 827. A izjava doktorke Juniku će biti dokazni predmet 828.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, pozovite svog sledećeg svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo pre nego što ga pozovem gospodine Robinson, radi zapisnika. Imam u vidu da ste prihvatili ovaj izveštaj kanadskog kongresmena. Vi ste videli na video snimku da kanadski kongresmen snima kasetne bombe. Toga nema u izveštaju kanadskog kongresmena i ja želim da ostane u zapisniku, da verujem da je sam izveštaj politički ciljan, a da nije obuhvatio realno stanje koje je on tamo video. Čak ni ono što smo videli na snimku, njegov razgovor sa rukovodstvom sela, Albancima i tako dalje, o čemu je svedok govorio. A sada ću pozvati sledećeg svedoka. Sledeći svedok je doktor Dobre Aleksovski.

SUDIJA ROBINSON: Neka svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK ALEKSOVSKI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ROBINSON: Izvolite, sedite. Gospodine Miloševiću, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Aleksovski, dobar dan.

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Dobar dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas recite šta ste po zanimanju.

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Ja sam doktor medicine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste i kada završili Medicinski fakultet?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Medicinski fakultet sam završio u Skoplju 1972. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste služili vojni rok, pošto ste završili fakultet u Skoplju 1972. godine, da li ste služili vojni rok u Jugoslovenskoj narodnoj armiji?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da, služio sam vojni rok i to pre završetka Medicinskog fakulteta, tačnije 1968. i 1969. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste služili vojsku?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Prva tri meseca u Zrenjaninu, a ostatak od osam meseci u Kruševcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste u vreme kada ste služili vojni rok zapamtili nešto karakteristično iz Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Pa, da. Mogu reći da je to ... Prvih tri meseca su bile nastavna predavanja, vaspitavanje vojske. Pa posle završetka tog kursa se išlo po određenim jedinicama, a pošto sam ja već bio medicinar, ja sam otišao u ambulanti u Kruševac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad ste stekli zvanje lekara specijaliste i zvanje primarijusa, pošto vidim, vi ste primarijus.

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Specijalista sam postao 1983. godine, a primarijus 1998. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od kad ste zaposleni u službi Hitne medicinske pomoći u Skoplju?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: U Hitnoj medicinskoj pomoći radim od 1973. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači, doktore Aleksovski,

da ste vi, praktično, svoj ceo radni vek lekara, posle diplomiranja, proveli u skopskoj službi Hitne medicinske pomoći?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da, tačno je. Ja sam samo malo radio u ambulanti u centru grada, a onda sam se prebacio i čitavih, evo, 32 godine radim u Hitnoj medicinskoj pomoći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste za vreme NATO agresije na Jugoslaviju radili u toj službi Hitne medicinske pomoći u Skoplju i, ako jeste, na kom ste položaju bili?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da. Radio sam u Hitnu medicinsku pomoć i u to vreme sam obavljao dužnost upravnika službe Hitne medicinske pomoći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je, dakle, u vreme to o kome govorimo a vi ste bili upravnik službe, vaša služba u to vreme, dakle, imala mobilnih medicinskih ekipa?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: U to vreme, za naše potrebe, za potrebe građana Skoplja i okoline, mi smo radili sa 10 operativnih ekipa. Danonoćno. Od 00.00 do 00.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od čega se sastoji svaka medicinska ekipa?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Naša služba od osnivanja službe, negde 1956. godine, radi timski, tako da u jednoj ekipi ima doktora, medicinske sestre ili medicinski tehničar i vozač, vozač koji je obučen da pomogne medicinskoj ekipi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, praktično, uobičajeni sastav svake medicinske ekipe, ako sam vas dobro razumeo?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da. Da, to je od početka, od osnivanja službe i do današnjeg dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite, molim vas, koje i koliko područje Republike Makedonije je 1999. godine pokrivala vaša služba Hitne medicinske pomoći?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Naša služba od uvek, pa i dan-

danas, pokriva ceo grad Skoplje i okolinu na Skoplje koja je malo veća i imamo udaljena sela i po tridesetak i više kilometara, tako da to radimo uvek.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A recite, da li u to područje koje pokriva vaša služba, spada i pogranično područje prema Saveznoj Republici Jugoslaviji?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Svakako pokriva, pošto je pogranični, ovaj, granica prema pokrajini Srbije, Kosova ... Pokrivamo tačno do granice, pošto ima i pograničnih sela, a i prelaz je tu, to je pod naše područje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste u vreme i da li ste zbog NATO agresije na Jugoslaviju pojačali rad i dežurstva vaše službe? I, ako jeste, da li je to uključivalo taj pogranični deo Makedonije prema Saveznoj Republici Jugoslaviji?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Pa, na žalost i to se desilo u moje vreme. Mi smo pokrivali granični prelaz "Donje Blace" i imali smo dosta intervencija zbrinjavanja onih koji su se požalili na bolest ili povredu, počev, negde, od 24., 25. marta ... Sve intenzivnije od 24. marta 1999. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste rekli da ste imali desetak, ako se dobro sećam, medicinskih ekipa. Je li ste povećali broj tih ekipa posle 24. marta?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Medicinske ekipe smo povećali i to tek od 1. aprila 1999. godine i to sa promenom radnog vremena, zbijanjem smena, pošto nismo mogli da na brzinu zapošljavamo nove ljude, nego sa tih istih ljudi, a to su sve iskusni ljudi ... Mi smo povećali broj ekipa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste od 24. marta, pošto kažete da ste od tada povećali broj ekipa, ili od 1. aprila, da li ste od tog vremena intenzivnije odlazili u područje, ovo, pogranično, prema Saveznoj Republici Jugoslaviji?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Pa, tačno. 24. marta su bili prvi pozivi i to od pogranične službe. Bilo je dva poziva, ali nije bilo potrebe za intervencije, pa su pozivi otkazani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doktore Aleksovski, pošto ste vi bili, kako sami kažete maločas, upravnik službe Hitne medicinske pomoći, da li ste vi i, ako jeste, koliko puta i da li ste svakog dana odlazili na granicu u to pogranično područje?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da. Ja sam na granici počeo da odlazim svakodnevno od 30. marta 1999. godine, zato što sam, onda, dobio naređenje od Ministarstva zdravstva da formiram postojano obezbeđenje na graničnom prelazu "Donje Blace" i ... Ima jedan u blizini nezvanični granični prelaz, "Gornje Blace", postojano prisustvo na četiri ekipe. Tri na "Donjem Blacu" i jedna na "Gornjem Blacu". Ja sam to sproveo i zbog prisustvo naših ljudi, ja sam svakodnevno po tri puta, svaki dan, nekad kad je bilo potrebe, išao i više puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, najmanje tri puta dnevno ste iz Skoplja odlazili na granični prelaz?

SVEDOK ALEKSOVSKI – ODGOVOR: Da, pošto prvo sam kao upravnik morao da vodim brigu o našim ljudima, da vodim brigu o snabdevanju tih ekipa sa materijalom, pa nekad bilo potrebe i o dotura, nekad bilo i gužve i tako da tri puta obavezno svakog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doktore Aleksovski, pre nego što krenemo dalje, ja vas molim da pogledate ove dokazne predmete koje ćemo koristiti u vašem ispitivanju. Nadam se da ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Najs, izvolite.

TUŽILAC NAJS: Postoji nekoliko razloga da uložim prigovor na ove dokazne predmete. Prvo, prvi smo dobili bez prevoda prošlog petka, a drugi jutros. Izgleda da su ovo zapisnici neke vrste. Ne sadrže dovoljno detalja da bismo pronašli pojedince, ali očigledno da se

odnose na pojedince. Pretresno veće bi trebalo da obrati pažnju na razliku u načinu fotokopiranja prvog i drugog dokumenta. Kada pogledamo prvi dokazni predmet, vidimo 12 stubaca od kojih se osmi odnosi na dijagnozu, a deveti na terapiju. Ako odete na sledeći tabulator i otvorite prvu stranu, odmah ćete da vidite da postoje određene razlike. Imamo samo sedam stubaca, čini mi se, ali ne mogu da objasnim zašto je to tako. Kako bilo, primio sam samo ovaj dokument i ne mogu da pronađem osmi i deveti stubac, mada ponekad i mogu. Nekad su one na levoj strani neke strane. Dakle, ovo je dokument sa istom formom gde se dijagnoza nalazi u osmom stupcu, a terapija u devetom. Ako sada prođete kroz ceo dokument, možete da vidite da nema paginacije. Ako prođete kroz neke druge, možete da vidite da postoje izvesne razlike, da postoje neki pasusi koji su dosta dugi, ali da nije uključena i dijagnoza, ali u najvećem broju slučajeva je dijagnoza uključena, kao i terapija. U svakom slučaju ovo je neka vrsta medicinskog izveštaja. Prvo pitanje bi bilo da li postoji neki prihvaćeni način sastavljanja medicinskog izveštaja, a koje je pisao ovaj svedok, o onim ljudima koji ne znaju da će svedok njihove medicinske izveštaje da predočava tokom svedočenja? Pod naslovom "Terapija" možemo da vidimo neke poznate reči, iako one nisu prevedene. Mnoge od tih reči su nevažne i trivijalne, mada to nije na nama da kažemo, ali neke su veoma značajne, poput angine, dijabetesa i drugih, koje mogu da se prepoznaju.

SUDIJA ROBINSON: Gde se to nalazi, gospodine Najš?

TUŽILAC NAJS: Baš sam gledao u dijabetes, ali sam ga sada ponovo izgubio. Nalazi se negde u sredini, ali nema paginacije. Mislim da se nalazi u sredini prvog dela izveštaja.

SUDIJA ROBINSON: Da li je to na engleskom?

TUŽILAC NAJS: Pa, reči ne mogu biti toliko različite. "Angina" je univerzalna reč, kao i "dijabetes". Svakako da sam video "dijabetes", koji se nalazio na desnom delu strane, negde na sredini.

SUDIJA ROBINSON: U redu. Gospodine Miloševiću, prva stvar se tiče prevoda. Mislim da mi bez problema možemo da se koristimo ovim dokumentima jer nema puno toga da se prevede, osim naslova koji se nalaze na vrhu. Ipak, vi prilično dugo vodite svoj slučaj da znate da treba da napravite bazu za izvođenje svojih dokaza. Prvo šta morate da znate je da to možete samo da uradite preko svedoka, tako da bismo mi mogli da prihvatimo te dokaze. Šta on zna o pripremanju ovih dokumenata?

TUŽILAC NAJS: To je samo jedan problem. Drugi problem je činjenica da su medicinski dokumenti poverljivi i da nisu *prima facie* dokumenti koji tek tako mogu da se predstave na sudu. I treći problem se tiče čitave svrhe ovog svedočenja i onoga što će da bude predstavljeno, jer ja nisam dobio nikakve detalje o tome šta će ovaj svedok da kaže i zadržavam pravo da kasnije nastavim da iznosim svoje zamerke o ovome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Robinson, da odmah dam objašnjenje. Vi ste sasvim logično zaključili da ovde, u stvari, nema šta da se prevodi osim naslova. Dijagnoze su date uobičajeno, kako lekari čine, na latinskom jeziku i može se, svakako, za svakoga tražiti objašnjenje od doktora Aleksovskog. Što se tiče ovog prvog tabulatora, on se odnosi ... To je dnevnik za izbeglice sa Kosova i doktor Aleksovski ima original tog dnevnika kod sebe, onako kako je vođen. On je bio upravnik službe Hitne pomoći i oni su, od određenog datuma, vodili poseban dnevnik za izbeglice sa Kosova. I to je celovit dnevnik kojim on raspolaže. Ja se nadam, doktore Aleksovski, da ga imate sa sobom i možete da ga ovde pokažete da bi se moglo uporediti da je to verna kopija originalnog dnevnika. Međutim, pre nego što je počeo da se vodi dnevnik za izbeglice sa Kosova, slučajevi su upisivani u redovni ambulantni dnevnik, to je tabulator 2, u kome je mnogo makedonskih redovnih slučajeva, jer se tu vodi ... Uvodi se svaki slučaj poziva službi Hitne pomoći i u njemu se nalazi jeda broj, par stotina poziva koji su došli sa graničnih prelaza, koji se odnosi na albanske izbeglice i to je dnevnik u kome se vidi šta je bilo

dok nije počeo da se vodi poseban dnevnik za albanske izbeglice, pa ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, ovo što ste sada rekli treba da uvedete kroz pitanja koja ćete da postavite svedoku. Ali ću da vas saslušam, ali budite kratki, o tehničkim pitanjima, dok od gospodina Keja želim da čujem nešto po pitanju medicinskih izveštaja.

(Pretresno veće se savetuje)

ADVOKAT KEJ: Svakao da osnova treba da se postavi, ali ono što smo mi imali ovde su dokazi Tužilaštva i mislim da se radilo o voznom redu, ali i o izveštaju o prelazima granice, koje je napravio jedan graničar. Dokumenti koji su nastali u trenutku dešavanja su zvanični dokumenti jedne institucije, bez obzira da li se radi o železnici ili prelasku granice. I to može da se poveže sa relevantnim navodima iz optužnice koje se odnose na određeno vreme i to može da bude relevantno sve dok se osnova uspostavlja kroz svedoka, što, po našem mišljenju i jeste prihvatljivo. Imali smo mnogo dokumenata koji su baš imali ovakvu formu. Mislim da smo imali ratne izveštaje kapetana Dragana i nekih drugih vojnika, tačnije njihove medicinske izveštaje o povredama, koje su imali. Izvinjavam se, ali ne mogu tačno da se setim, ali mislim da smo u prethodnom delu postupka već imali ovakav materijal.

SUDIJA ROBINSON: Mislite na medicinske izveštaje?

ADVOKAT KEJ: Da.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Miloševiću, morate da formirate osnovu preko svedoka ...

prevodioci: Mikrofon za časnog sudiju.

SUDIJA ROBINSON: ... Gospodin Milošević će da vam postavlja

pitanja i preko njih će da ...

SVEDOK ALEKSOVSKI: Uvaženi predsedavajući, gospodin tužilac je malo, gospodin tužilac je malo požurio sa ovo pitanje. Ja sam hteo da objasnim, ali mislio sam da će na to da dođe red, ovo je malo izberzano. ovo je dokumentacija, prvi deo što je objansinio i gospodin Milošević protokol pošto smo mi šprvih dana radili paralleno i za naše građane ali radili i za oizbeglice oi mi nismo vodili onda vodili poseban protokol za izbeglice no tu spadaju i naši građani ...

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Aleksovski, postupak je takav da će gospodin Milošević vama da postavlja pitanja ...

SVEDOK ALEKSOVSKI: Ali, gospodin Najs je pitao ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, ne morate da odgovarate na pitanja gospodina Najsja. Sada se bavimo pravnim pitanjima. Na žalost, ne možemo danas da radimo preko 13.45, tako da ćete, gospodine Miloševiću, imati celu noć da pripremite osnovu za ispitivanje ovog svedoka, kako bi on mogao da svedoči o ovim stvarima. Napravićemo pauzu do sutra u 9.00.